

сёйлейгениме инанмагъан сонг, кёклердеги затланы гъакъында сёйлем, сиз нечик инанажакъсыз? ¹³Кёклерден тюшген Менден, Инсанны Уланындан, башгъа дагъы бирев де кёкге чыкъмагъан. ¹⁴⁻¹⁵Магъа иман салагъан гъар ким даимлик яшав алсын учун, Муса дангылда ез йыланни къурух булан оьрге нечик гётерген* буса, Мен де, Инсанны Уланы, шолай гётерилме герекмен.

¹⁶Аллагъ дюньяны олай сюе чи, Оьзюню биргине-бир Уланын огъар берип кьойду. Уланына иман салагъан гъар ким оьлмесин учун, даимлик яшав алсын учун, О шолай этди. ¹⁷Аллагъ Уланын дюньягъа айыплап дуван этсин деп тюгюл, Ондан таба дюнья кьутгъарылсын деп йиберди. ¹⁸Огъар иман салагъангъа айыплап дуван этилмес. Иман салмагъангъа буса дуван этилип де битген, неге тюгюл о Аллагъны биргине-бир Уланына иман салмагъан. ¹⁹Олагъа айыплап дуван этилгени де бу саялдыр: дюньягъа нюр гелген, амма инсанлар нюрден эсе къарангылыкъны артыкъ сюйгенлер, неге тюгюл олар яман ишлер этген болгъан. ²⁰Яман иш этеген гъар ким, шо яман ишлери белгили болуп кьалмасын учун, нюрню сюймес ва огъар багъып бармас. ²¹Гъакъ ёлда юрюйген адам буса, ишлери Аллагъ сюеген кюйде этилгени ачыкъ болсун учун, нюрге багъып барар.

Иса ва Ягъия пайхаммар

²²Мундан сонг Иса якъчылары да булан Ягъудея топурагъына геле. Олар булан онда туруп, сувгъа чомуп, адамланы Аллагъгъа тапшура. ²³Ягъия пайхаммар да Салим деген ерни ювугъундагъы Энонда, сувгъа чомуп, адамланы Аллагъгъа тапшура болгъан, неге тюгюл онда кёп сув болгъан. Шо саялы адамлар онда бара болгъан. ²⁴Шо Ягъия зиндангъа салынгъынча заман болгъан.

²⁵Бир керен Ягъияны якъчыларыны бир ягъуди булан дин тазаланыв адатны гъакъында эришивлюгю бола. ²⁶Ягъияны янына гелип, олар:

– Устаз, Ёрданны бириси ягъында сени булан болгъан ва Оьзюню гъакъында сен айтгъан Адам гъали, сувгъа чомуп, адамланы Аллагъгъа тапшуруп тура. Бары халкъ да Ону янына бара! – дейлер.

²⁷Ягъия булай дей:

– Инсан янгыз оьзюне Аллагъ тапшургъан затны этип болар. ²⁸«Мен Месигъ тюгюлмен, мен янгыз Ондан алда йиберилгенимен», – деп мен айтгъан сёзлеге сиз оьзюгюз шагъатлыкъ этме боласыз. ²⁹Гелин

* 3:14-15 *Муса дангылда ...* – исрайыл халкъы дангылдагъы заманында йыланлар тигегени саялы, оланы кёплери оьле болгъанлар. Шо заман Аллагъ Мусагъа къурухда йыланни ездэн этилген суратын бегитмекни буюргъан. Оьзлени йылан тикгенлер, шо суратгъа къарагъандокъ, сав болуп кьала болгъанлар.

янгыз гиевнюки болар. Гиевню къурдашы буса, ону янында болуп, таушуна тынглап, ону сююнчюнден оьзю де сюонер. Муна тап шо кюйде мен де шолай сююнуп тураман. ³⁰Ону агъамиятлыгъы артмагъа герек, меники буса кемиме герек.

³¹Оьрден гелген барындан да оьредир. Дюньядан гелген дюньягъа байлавлудур ва дюнья гъакъда сёйлер. Кёклерден гелген буса барындан да оьрдюр. ³²О Оьзю гёргенни ва эшитгенни сёйлей, амма Ону сёзлерин бирев де къабул этмей. ³³Ону сёзлерин къабул этген шону булан Аллагъны сёзлери гъакъ экенин гертилер. ³⁴Аллагъ йиберип гелген Аллагъны сёзлерин сёйлер, неге тюгюл Аллагъ Ругъну Огъар аявсуздан берер. ³⁵Атасы Уланын сюе, Огъар бары да затны тапшуруп берген. ³⁶Улангъа иман салагъан даимлик яшавну алар. Амма Улангъа таби болмагъан бир заманда да шону алмас, ону Аллагъны жазасы къаравуллайдыр.

Иса ва Самариялы кьатын

4 ¹Фарисейлер, Иса Ягъияныкинден эсе артыкъ якъчылар да жы-йып, сувгъа чомуп, адамланы Аллагъгъа тапшуруп юрюй деген хабарны эшителер. (²Гъакъыкьатда чы Иса Оьзю тюгюл, Ону якъчылары, сувгъа чомуп, адамланы Аллагъгъа тапшура болгъанлар.) ³Иса шо хабар фарисейлеге етишгенни эшитгенде, Ягъудеяны кьоюп, дагъы да Галилеягъа бара. ⁴Огъар шо ёлунда Самариядан оьтүп гетме тюше. ⁵Гьасили, О Самарияны Сигъар деген шагъарына геле. Бу шагъар Якъуб оьзюню уланы Юсупгъа берген топуракъны ювугъунда болгъан. ⁶Онда Якъубну кьуюсу болгъан. Ёлдан кьавшалып, Иса кьуюну янын-да ял алмагъа олтура. Бу тюш вакътилерде бола.

⁷Самариялы бир кьатын мунда сув алмагъа деп геле. Иса огъар:

– Магъа бир ичмеге сув бер, – деп тилей.

⁸Исаны якъчылары буса ашарлыкъ алмакъ учун шагъаргъа гетген болгъанлар. ⁹Самариялы кьатын Огъар:

– Сен, ягъуди де болуп, мен самариялы кьатындан ичмеге сув нечик тилеп боласан? – деп сорай. (Неге тюгюл де, ягъудилер самариялылар булан кьатнашмай болгъанлар.)

¹⁰– Эгер сен Аллагъны адамлагъа береген савгъатын ва: «Магъа бир ичмеге сув бер», – деп сагъа Ким тилегенни биле эдинг буса, сен оьзюнг де Огъар тилер эдинг, О да сагъа яшав береген сув берер эди, – деп жавап бере Иса огъар.

¹¹– Бийим! Сени сув алмагъа гьеч бир затынг да ёкъ, кьую да терен. Шолай болгъанда, яшав береген сув Сагъа кьайдан гелген? ¹²Бу кьуюну бизге уллу атабыз Якъуб берген. О оьзю, ону уланлары ва тувары-малы мундан сув ичген. Якъубдан да Сен уллумусан дагъы? – дей кьатын Огъар.

¹³ – Бу сувдан бир ичген гиши дагы да ичмеге сюежек. ¹⁴ Мен бережек сувдан ким ичсе, бир де сувсамажакъ. Мен огъар бережек сув шо адам учун даимлик яшавгъа багып агъагъан бир булакъгъа айланып къалажакъ, – деп жавап бере Иса огъар.

¹⁵ – Бийим! Магъа шолай сувдан бер дагы. Мен дагы сувсамасман. Магъа сув алмагъа дагы мунда гелмеге тарыкъ болмажакъ, – дей къатын Огъар.

¹⁶ – Барып, эрингни де чакъырып, мунда къайтып гел, – дей Иса.

¹⁷ – Мени эрим ёкъ, – деп жавап бере къатын Огъар.

– Эрим ёкъ деп, сен герти айтдын! ¹⁸ Сени беш эринг болгъан. Гъали сен оъзю булан яшайгъанынг да сени эринг тююл. Сен шону тюз айтдын, – дей Иса огъар.

¹⁹ – Бийим! Къарайман, Сен пайхаммарсан. ²⁰ Бизин ата-бабаларыбыз Аллагъгъа бу тавда ибадат этгенлер. Сиз, ягъудилер буса, ибадат этме герекли ер Ерусалимде дейсиз, – дей къатын Огъар.

²¹ Иса огъар булай дей:

– Магъа инан, гъей къатын, олай бир заман гелир, Атабызгъа не бу тавда, не Ерусалимде ибадат этмежексиз. ²² Сиз, самариялылар, кимге ибадат этегенигизни билмейсиз, биз, ягъудилер, буса кимге ибадат этегенибизни билебиз. Къутгъарылыв ягъудилерден геле. ²³ Амма герти ибадат этегенлер Атабызгъа гъакъ юрекден ва гъакъ герти кюйде ибадат этеген заман гелир. Шо заман гелип де тура! Атабыз да Оъзюне шолай ибадат этегенлени ахтара! ²⁴ Аллагъ Ругъдур, Огъар ибадат этегенлер де гъакъ юрекден ва гъакъ герти кюйде ибадат этме гереклер.

²⁵ – Месигъ (демек Аллагъны Танглагъаны) гележегин билемен. Гелгенде, О бизге бары да затны англатар, – дей къатын.

²⁶ – Сени булан сёйлейген Мен тап шо Оъзюмен, – дей Иса.

²⁷ Шо вакъти Ону якъчылары гелелер. Исаны бир къатын булан сёйлейгенине къарап, олар тамаша болалар. Амма гъеч бири де Огъар: «Сен мундан не сюесен?» яда: «Бу къатын булан неге сёйлей эдинг?» – деп сорамай. ²⁸ Сонг къатын, оъзюню сув алагъан акъчалыгъын да къююп, шагъаргъа гете ва адамлагъа:

²⁹ – Мени булан юрюгюз, мен этип тургъан чакъы бары да затны магъа айтып берген бир Адамны гёрерсиз. О Месигъ сама тююлмю экен? – дей. ³⁰ Адамлар, шагъардан чыгып, Исаны янына гелелер.

³¹ Шо вакъти якъчылары Огъар:

– Устаз, ашамагъа олтур! – деп тилейлер.

³² – Мени сиз билмейген азыгъым бар, – дей Иса олагъа.

³³ – Бугъар бирев аш сама гелтирмедими экен? – деп бир-бирине сёйлейлер якъчылары.

³⁴ Иса олагъа булай дей:

– Мени азыгъым Мени Йибергенни сюйгенин къутмекдир ва Ону ишин яшавгъа чыгъармакъдыр. ³⁵ Сиз: «Ашлыкълар бишмеге гъали де дёрт ай бар», – демедигизми? Сизге айтаман: авлакълагъа гёзлеригизни ачып къарагъыз, ашлыкълар саргъайып тура, оланы ормагъа заманы да етишген! ³⁶ Орагъан адам загъмат гъагъын алыр ва даимлик яшав учун ашлыкъларны жыягъандай, адамланы жыяр. Шолайлыкъда, чачагъан да, орагъан да бирче сююнюп къалажакълар. ³⁷ «Бири чачар, башгъасы олар» деген айтыв бу гезик гъакъдыр. ³⁸ Мен сизин оъзюгюзню къыйныгъыз тёюлмеген ашлыкъларны къайтармагъа йиберемен. Башгълар загъмат тёкгенлер, сиз буса оланы загъматыны натижасындан пайдаланасыз.

³⁹ «Оъзюм этип тургъан чакъы бары да ишлени магъа айтып берди», – деп шагъатлыкъ этген къатынны сёзлерине гёре, бу шагъарда самариялылары бир кёплери Исагъа иман салалар. ⁴⁰ Самариялылар Исаны янына гелген заманда, Огъар оъзлерде къалсын деп тилейлер. Иса да онда эки гюн къала. ⁴¹ Иса самариялылар булан сёйлеген сонг, оланы дагы да бир хыйлылары иман салалар. ⁴² О къатынгъа буса олар:

– Бизин иман салмагъыбыз янгыз сени сёзлеринге гёре тююл. Биз оъзюбюз Ону сёзлерин эшитдик ва О гертиден де дюньяны Къутгъарывчусу экенни билдик, – дейлер.

Гъаким адамны уланыны сав болуу

⁴³ Эки гюнден сонг Иса ондан Галилеягъа бара. ⁴⁴ Иса Оъзю бир пайхаммарны да оъзюню элинде абуру болмагъан деп айтгъан. ⁴⁵ Галилеягъа гелгенде буса, галилеялылар Ону яхшы къаршылайлар. Неге тююл де, Ерусалимде байрамны заманында олар да болалар ва О этген бары да алакатланы гёрелер.

⁴⁶ Гъали буса Иса Галилеяны Кана деген юртуна бирдагы керен геле. Мунда О сувну чагыргъа айландыргъан болгъан. Мунда бир пачаны къуллукъчусу болгъан. Ону уланы Капернагъумда авруп ята болгъан. ⁴⁷ Исаны Ягъудеядан Галилеягъа гелгенин эшитип, бу адам Ону янына бара. Капернагъумгъа гелип, оъзюню авруп оле турагъан уланын сав этсин деп, Огъар ялбара.

⁴⁸ Шо заман Иса огъар:

– Алакатлар ва муъжизатлар гёрмей туруп, сизин биригиз де иман салмажакъсыз, – дей.

⁴⁹ Пачаны къуллукъчусу Огъар:

– Бийим, мени уланым оълоп къалгынча гел! – деп тилей.

⁵⁰ Уъюнге къайт, сени уланынг яшажакъ, – дей Иса огъар.

Иса айтгъан сёзлеге инанып, бу адам гете. ⁵¹ Ёлда къуллары къаршылап, огъар:

– Уланынг сав болду, – деп билдирелер.

⁵² О кьулларына уланы не заман кьолайлашма башлагъанын сорай.

Олар:

– Тюнегюн тюшде сагъат бирге таба ону иссилиги тюшдю, – дейлер.

⁵³ Атасы шо заман Иса озьуне: «Уланынг яшажакъ», – деп айтгъан вакъти экенни англай. Озью де, ону бютюн агълюсю де Исагъа иман салалар. ⁵⁴ Бу Исаны Ягъудеядан Галилеягъа къайтгъандан сонг гёрсетген экинчи аламаты болгъан.

Иса гъавузда бир аврувну сав эте

5 ¹ Шондан сонг ягъудилени байрамы бола. Иса Ерусалимге бара. ² Ерусалимде Къойлар кьапусу деген ерни янында айланасы булан беш гётерме ерлешген бир гъавуз бола. Шо гъавузгъа ягъудилени тиллинде Байтгъасда деп айтыла болгъан. ³ Шо гётермелени тюплеринде кёп аврувулар – сокьурлар, акъсакълар, буту-кьолу кьуруп тербенип болмайгъанлар – ята болгъанлар. [⁴]* ⁵ Мунда отуз сегиз йылдан берли авруйгъан бир адам болгъан. ⁶ О адамны гёрюп, о кёп заман ятагъанны билгенде, Иса огъар:

– Сав болма сюемисен? – деп сорай.

⁷ – Бийим, сув чалкъынагъан заманда гъавузгъа гийирмеге мени биревюм де ёкъ. Мен гелгенде буса, менден алдын башгъасы гирип табула, – деп жавап бере аврув Огъар.

⁸ – Туруп, ятивунгну да алып, юрюп йибер, – дей Иса огъар.

⁹ О адам, шоссагъат сав болуп, ятивун да алып гете. Бу иш сонгугюн** бола. ¹⁰ Шогъар гёре ягъудилени башчылары аврувундан сав болгъан бу адамгъа:

– Бугюн сонгугюн, тёшегингни де кьолунга алып юрюмеге ярамай! – дейлер.

¹¹ О адам буса олагъа булай жавап бере:

– Мени сав этген Адам магъа: «Тёшегингни де алып бар», – деп айтды.

¹² – Сагъа: «Тёшегингни де алып бар», – деп айтгъан Адам кимдир? – деп сорайлар огъар.

* ^{5:4} Бир-бир грекче кьольязывларда «Раббибиз йиберген малайик, заман-заман гъавузгъа гелип, ондагъы сувну чалкъындырып гете. Шо заман сувгъа ким башлап гирсе, не аврувдан авруй буса да, о сав болуп къала» деген аят да ёлугъа.

** ^{5:9} Сонгугюн – ягъудилерде сыйлы саналагъан гюн. Мусаны Къанунуна гёре, шо гюн Аллагъгъа ибадат этмекден озге ишни кютмек гери урула болгъан. Сёзлюкте де къара.

¹³ Сав болгъан адам Ону ким экенин билмей болгъан. Иса да шо ерде жыйылгъан халкъны арасына гирип яшынып къала. ¹⁴ Сонг о адамгъа ибадатханада къаршылашып, Иса огъар:

– Муна, сен сав болдунг. Вёре, дагъы гюнагъ иш этме, ёгъесе сагъа дагъы да яманы болур, – дей.

¹⁵ Бу адам барып, озьюн сав этген Иса болгъанын ягъудилени башчыларына билдире. ¹⁶ Ягъудилени башчылары буса Исаны гьызарламагъа башлайлар, неге тюгюл бу ишлени барын да О сонгугюн этген болгъан. ¹⁷ Амма Иса олагъа:

– Мени Атам даим ишлей, Мен де ишлеймен, – деп жавап бере.

¹⁸ Ягъудилени башчылары Ону оьлтюрмеге онгайлыкъны излеп айланалар. Неге тюгюл де, О янгыз сонгугюнню адатларын бузуп кьоймай, Аллагъгъа Озьюню Атасы деп де айта болгъан. Шолайлыкъда, Озьюн Аллагъгъа тенг эте болгъан. ¹⁹ Иса олагъа булай жавап бере:

– Гертисин сёйлеймен сизге: Мен, Уланы, Озьюмден бир зат да этмеге болмайман. Мен Атам этегенде гёрген затымны этемен. Атасы не эте буса, Уланы да шону эте. ²⁰ Атасы Уланын сюе. Озью этеген бары да затларын да Огъар гёрсете. Атасы Огъар булардан да уллуларын гёрсетежек. Шо заман сиз тамаша болажакъсыз. ²¹ Атасы, оьлюлени тирилтип, олагъа яшав берегенде йимик, Уланы да, суйген адамын тирилтип, яшав бере. ²²⁻²³ Атасы гьеч биревге дуван гесмей. Барысы да Атасына гьюрмет этегенде йимик, Уланына да гьюрмет этсин учун, дуван гесмекни О Озьюню Уланына тапшургъан. Огъар гьюрмет этмейген Ону йиберген Атасына да гьюрмет этмес.

²⁴ Гертисин сёйлеймен сизге: Мени сёзюмню кьабул этип, Мени Йибергенге иман салгъангъа даимлик яшав болар ва о Аллагъны жазасын гёрмес, о оьлюмню ёлундан тайып, даимлик яшавну ёлуна тюшер.

²⁵ Гертисин сёйлеймен сизге: оьлгенлер Мени, Аллагъны Уланыны, сесин эшитеген заман гелир ва гелип де тура. Мени эшитгенлер яшап къалажакълар.

²⁶ Яшав Атамдан Озьюмден амалгъа геле. Тап шо кюйде Атам яшав Менден Озьюмден де амалгъа гелеген кюйню этди. ²⁷ Атам Магъа дуван этмеге ихтияр берди, неге тюгюл Мен, Ону Уланы, Инсанны Уланы да дюрмен.

²⁸ Бары да оьлгенлер Аллагъны Уланыны сесин эшитеген бир заман гелир. Бугъар тамаша болмагъыз. ²⁹ Олар тирилежеклер. Яхшылыкъ этгенлер, тирилип, даимлик яшав алажакълар. Яманлыкъ этгенлер буса, тирилип, Аллагъны жазасын алажакълар.

³⁰ Мен Озьюмден бир зат да этип болмайман. Эшитгеним йимик дуван этемен. Мени дуваным да адилли дувандыр. Неге тюгюл де, Мен Озьюм суйгенни тюгюл, янгыз Мени йиберген Атамны суйгенин кютмеге къарайман.

Исаны гъакъында шагъатлыкъ этив

³¹ – Эгер Мен Оьзюмню гъакъымдан Оьзюм шагъатлыкъ этип айтсам, Мени сёзлеримни гючю болмас. ³² Мени гъакъымдан айтагъан дагъы да башгъа бирев бар. Мени гъакъымдан Атам гъакъ затны айтагъанны билемен.

³³ Сиз Ягъияны янына адамлар йиберген эдигиз. О Мени гъакъымда гъакъ герти затны сёйледиди. ³⁴ Мен инсанны шагъатлыкъына аркъа таямайман. Буланы сиз къутгъарылсын деп айтаман. ³⁵ Ягъия янагъан ва ярыкъ береген бир чыракъ йимик эди. Сиз бир вакъти ону ярыгъын уллу сююнч булан къабул этдигиз.

³⁶ Амма Мени шагъатлыкъым Ягъияныкинден артыкъ. Кютмек учун Атам тапшурган ишлер, Мен кютюп турагъан ишлер Мени Атам йибергенине шагъатлыкъ этедир! ³⁷ Мени йиберген Атам Мени учун Оьзю де шагъатлыкъ этедир! Амма сиз бир заманда да не Ону сесин эшитмегенсиз, не Ону келпетин гёрмегенсиз. ³⁸ Ону каламын юреклеригизде сакъламайсыз, неге туююл О йиберип гелген Гишиге инанмайсыз. ³⁹ Сиз Сыйлы Язывланы уйренесиз, неге туююл Олардан таба даимлик яшавгъа ёл табарбыз деп ойлалашсыз. Амма Олар да Мени гъакъымдан шагъатлыкъ эте! ⁴⁰ Амма сиз даимлик яшав алмакъ учун, Мени яныма гелмеге суймейсиз.

⁴¹ Мени инсанлар этеген макътавгъа къарагъан ерим ёкъ. ⁴² Амма Мен сизин яхшы таныйман: сизин ичигизде Аллагъгъа бакъгъан сююв ёкъ! ⁴³ Мен сизге Атамны атындан гелгенмен, сиз буса Мени къабул этмейсиз. Амма оьзюню атындан башгъа бириси гелсе, сиз ону къабул этежексиз. ⁴⁴ Сиз бир-биригизден макътавлар къабул этесиз, амма Бир болгъан Аллагъдан макътавлар къазанмакъ учун чалышмайсыз! Сиз нечик инанып боласыз дагъы?

⁴⁵ Атамны алдында Мен сизин айыплар деп ойлалашмагъыз. Сизин айыплажакъ сиз оьзюне умут байлагъан Мусадыр! ⁴⁶ Эгер сиз Мусагъа инана эдигиз буса, Магъа да инанажакъ эдигиз. Неге туююл де, о Мени гъакъымдан язгъан. ⁴⁷ Амма о язгъанлагъа да инанмагъан сонг, Мени сёзлериме сиз нечик инанажакъсыз?

Иса беш минг адамны тойдура

6 ¹ Шондан сонг Иса Галилея кёлню (огъар башгъача Тиберия кёл деп де айтыла болгъан) янына бара. ² Ону арты булан онда кёп халкъ да бара. Неге туююл де, олар аврувлуланы сав этип, Иса этеген ала-матланы гёрелер. ³ Тавгъа чыгып, Иса онда якъчылары булан олтура. ⁴ Ягъуди Пасха байрам ювукълашып геле болгъан. ⁵ Гёз къаратып, Иса янына кёп адамлар гелегенин гёргенде, Филиппе:

– Оланы тойдурмакъ учун, экмекни къайдан сатып алайыкъ? – деп сорай.

⁶ Бу сёзю Иса ону сынап къарамакъ учун айта. Не этежегин чи О Оьзю биле. ⁷ Филип Огъар:

– Оланы гъарисине гиччи гесек сама туюшюн учун, эки юз гуююш акъчагъа алгъан экмек де таманлыкъ этмес, – деп жавап бере.

⁸ Якъчыларындан бири болгъан Андрей – Петерни иниси Огъар:

⁹ – Мунда бир яшны беш экмеги де, эки балыгъы да бар. Булай кёп халкъгъа ондан не болсун? – дей.

¹⁰ – Адамланы ерде олтуртугъуз, – дей Иса.

Шо ерде кёп от болгъан. Адамлар да олтура. Къатынгишилени де, яшланы да гъисапгъа алмайлы, олар беш мингге ювукъ адам болгъан. ¹¹ О заман экмеклени алып, шюкюр дуа этгенден сонг, Иса олтурганлагъа пайлай. Шо кюйде балыкъланы да пайлай, гъар кимге суйген чакъыны бере. ¹² Адамлар ашап тойгъандан сонг, Иса якъчыларына:

– Гъеч зат зая болмасын учун, къалгъан гесеклени жыйыгъыз, – дей.

¹³ Адамлар ашагъан сонг, беш экмекден къалгъан гесеклени жыйгъанда, олардан он эки четен тола. ¹⁴ Иса этген бу ала-матны гёргенде, адамлар: «Бу Адам дюньягъа гелме герекли герти Пайхаммар!» – деп сёйлемеге башлайлар. ¹⁵ Адамлар артындан гелип, Оьзюню гюч булан пача этмеге сюегенин билгенде, Иса янгыз дагъы да къайтып тавгъа чыгъа.

Иса сувну устьюнден юрюй

¹⁶ Ахшам болгъанда, Исаны якъчылары кёлге баралар. ¹⁷ Бир къайыкъгъа да минип, кёлню бириси ягъына, Капернагум деген юртгъа баралар. Къарангы бола. Иса буса оланы янына къайтып битмей болгъан. ¹⁸ Гючлю ел чыгъа, кёл галеклене. ¹⁹ Беш-алты чакъырым аректе юзгенден сонг, олар Исаны кёлню устью булан къайыкъгъа ювукълашып юрюп гелегенин гёрелер. Шондан бек къоркъалар. ²⁰ О буса ола-гъа булай дей:

– Менмен! Къоркъмагъыз!

²¹ Якъчылары Ону къайыкъгъа миндирмеге сюелер, къайыкъ да шосагъат барагъан ягъасына етише. ²² Артындагъы гюн кёлню бириси ягъасында токътагъан халкъ шо ерде Исаны якъчылары минген бир къайыкъдан башгъасы болмагъанны гёре. Иса якъчылары булан бирче шо къайыкъгъа минмегенин ва олар янгыз юзюп чыкъгъанны биле. ²³ Шонда Раббиз шюкюр дуа этгенден сонг, халкъ экмек ашагъан ерни ювугъуна Тибериядан башгъа къайыкълар да геле. ²⁴ Халкъ онда Исаны ва Ону якъчыларыны ёгъун гёрген заманда, къайыкълагъа да минип, Капернагумгъа Ону излемеге бара.

Яшав береген азыкъ

²⁵ Исаны кёлню бириси ягъында табып, Огъар:

– Устаз, Сен мунда не заман гелдинг? – деп сорайлар.

²⁶ – Гертисин сёйлеймен сизге: сиз Мени этген аламатларым учун тююл, экмек ашап тойгъаныгъыз учун излейсиз! ²⁷ Бу дюньяны азыгъын тююл, даимлик яшав береген азыкъны гъайын этигиз. Шо яшавну сизге Мен, Инсанны Уланы, бережекмен, неге тююл Атабыз Аллагъ Магъа разилигини белгисин салды, – деп жавап бере Иса олагъа.

²⁸ – Этеген ишлерибизден Аллагъ рази къалсын учун, биз не этме герекбиз? – деп сорайлар.

²⁹ – Аллагъ сюеген иш О йиберген Адамгъа сизин иман салмакълыгъыгъыздыр, – деп жавап бере Иса.

³⁰ Олар Исагъа булай дейлер:

– Гёрюп, Сагъа иман салсын учун, Сен бизге не аламат гёрсетмеге боласан? Не иш этежексен? ³¹ Бизин ата-бабаларыбыз дангылда кёкден тюшген манна* деген азыкъны ашап тургъанлар. Сыйлы Язывларда язылгъаны йимик, «Ашамакъ учун, О олагъа кёкден азыкъ берген».

³² Иса олагъа булай дей:

– Гертисин сёйлеймен сизге: кёкден сизге азыкъны Муса бермеген, сизге кёкден гerti азыкъны береген Мени Атамдыр. ³³ Кёкден гелген ва бу дюньягъа яшав гелтиреген Ким буса, О Аллагъ берген азыкъдыр.

³⁴ – Я Рабби, энниден сонг да даим бизге шолай азыкъны берип тур! – дей олар Огъар.

³⁵ Иса да олагъа булай дей:

– Яшав гелтиреген азыкъ Менмен. Мени яныма гелген бир заманда да ач болмас. Магъа иман салгъан бир заманда да сувсамас. ³⁶ Амма Мен сизге алда да айтдым: сиз Мени гёрдюгюз, амма иман салмадыгъыз! ³⁷ Обзлени Атам Магъа тапшургъан адамлар бары да Мени яныма гележеклер. Мени яныма гелгенлени де Мен бир заманда да гери урмасман. ³⁸ Неге тююл де, Мен кёклерден Обзюм сюйгенни этмек учун тююл, Мени йиберген Атам сюйгенни этмек учун гелгенмен. ³⁹ Мени Йибергенни сюегени шудур: Обзю Магъа тапшургъанланы гъеч бириси де тас болмасын, Мен къыяматгюн оланы барысын да тирилтежекмен. ⁴⁰ Атамны сюегени – Уланын гёрюп, Огъар иман салагъан гъар ким даимлик яшавну алмакъдыр. Шо заман къыяматгюн Мен оланы тирилтежекмен.

⁴¹ «Мен кёкден гелген азыкъман», – дегени саялы, ягъудилер Огъар разисизлигин билдирмеге башлайлар.

* 6:31 *Манна* – Мусаны башчылыгы булан дангылда айланагъан исрайыллылагъа Аллагъ йиберген азыкъ, рызкъы.

⁴² – Атасын ва анасын биз таныйгъан Юсупну уланы Иса тююлмю Бу? «Мен кёкден гелгенмен», – деп гъали О нечик айтма бола? – деп сорайлар.

⁴³ Иса олагъа булай жавап бере:

– Хонтурланмагъыз. ⁴⁴ Мени йиберген Атам къуршамай туруп, Мени яныма бирев де гелмеге болмас. Мени яныма гелгенни Мен къыяматгюн тирилтежекмен. ⁴⁵ Пайхаммарланы китапларыны биринде язылгъан кюйде, «Оланы барын да Аллагъ уйретежек». Атама тынглап, Ондан уйренген гъар ким Мени яныма гележек. ⁴⁶ Булай демек Атаны инсан гёрген демек тююл. Аллагъ йиберип гелген Менден башгъа Ону бирев де гёрмеди. Атамны янгыз Мен гёрдюм. ⁴⁷ Гертисин сёйлеймен сизге: Магъа иман салагъанны даимлик яшаву бола. ⁴⁸ Яшав береген азыкъ Менмен. ⁴⁹ Сизин ата-бабаларыгъыз дангылда манна ашагъан, амма оылгенлер. ⁵⁰ Кёкден гелген азыкъ буса олай тююл: ону ашагъанлар бир заманда да оылмежеклер. ⁵¹ Кёкден гелген яшав береген азыкъ Менмен. Ону ким ашаса да, даим яшап къалажакъ. Дюньядагъылар даимлик яшав алсын учун, Мен бережек азыкъ Мени къаркъарамдыр.

⁵² Шо заман ягъудилер:

– Бу Адам бизге ашамагъа Обзюню этин нечик бере? – деп, бир-бири булан эришмеге башлай.

⁵³ Иса да олагъа булай дей:

– Гертисин сёйлеймен сизге: эгер сиз Инсанны Уланыны къаркъарасын ашап, къанын ичмесеги, сизде яшав болмажакъ. ⁵⁴ Мени къаркъарамны ашап, къанымны ичегенни даимлик яшаву болур. Къыяматгюн Мен ону тирилтермен. ⁵⁵ Мени къаркъарам – гerti азыкъ, Мени къаным да – гerti ичеген зат. ⁵⁶ Мени къаркъарамны ашап, къанымны ичеген Мени булан бирликде болур, Мен буса ону булан бирликде болурман. ⁵⁷ Яшав береген Атам Мени йибергени йимик ва Мен Атам себепли болуп яшайгъаным йимик, къаркъарамны ашайгъанлар да Мен себепли болуп яшап къалажакълар. ⁵⁸ Кёкден гелген азыкъ муна шолайдыр. О сизин ата-бабаларыгъыз ашагъаны йимик тююл. Ата-бабаларыгъыз шо азыкъны ашагъан сонг да оылген буса, бу азыкъны ашайгъанлар даим яшап къалажакълар.

⁵⁹ Иса бу сёзлени Капернагъумда синагогда айта.

Якъчыларыны бир хыйлылары Иса булан бармай

⁶⁰ Ону якъчыларыны бир хыйлылары муну эшитгенде:

– Булай уйретивню къабул этмеге къыйын. Ону ким къабул этмеге бола? – деп сёйлейлер.

⁶¹ Бу сёзлеге якъчылары хонтурлангъанын англагъан Иса олагъа:

– Бу Мени сёзлерим сизин уьркъдюреми? ⁶²Шолай болгъанда, Мени, Инсанны Уланын, Оьзю алда болгъан ерине кьайтып гётерилегенин гёрсегиз, нечик болур? ⁶³Яшав гелтиреген янгыз Ругьдур, мунда инсанны гючю ёкъдур. Мен сизге сёйлеген сёзлерде яшав гелтиреген Ругь бардыр. ⁶⁴Амма сизин арагъызда инанмайгъанлар да бар, – дей.

Ким инанмайгъанны ва Оьзюне ким хыянатлыкь этежекни Иса башынданокь билген. ⁶⁵Сонг Иса:

– Мен буланы сизге айтгъаным, Атам йибермей туруп, гьеч бирев де Мени яныма гелме болмайгъаны саялыдыр, – дей.

⁶⁶Шо замандан сонг Исаны якъчыларыны бир кёплери Ону кьоялар ва дагъы Ону булан бармайлар.

⁶⁷Шо заман Иса он эки де якъчысына:

– Сиз де сама гетмеге суймеймисиз? – деп сорай.

⁶⁸– Я Рабби! Биз кимни янына барайыкъ? Даимлик яшав береген сёзлер Сеникидир. ⁶⁹Сен Аллагъны Сыйлысы экенингни де биз гъали билебиз. Сагъа иман да салабыз, – деп жавап бере Петер Огъар.

⁷⁰– Сизин, он эки де якъчимны, сайлагъан Мен тююлменми? Амма арагъыздан биригиз иблис болуп чыгъажакъ, – дей Иса олагъа.

⁷¹Муну О Симон Искариетни уланы Ягъуданы гъакъында айтгъан. Неге тююл де, он эки якъчысыны бири буса да, Ягъуда Исагъа хыянатлыкь этежек.

Иса ягъудилени Чатырлар байрамында

7 ¹Сонг Иса Галилеяда айланмагъа башлай. О Ягъудеяда айланмагъа суймей, неге тююл ягъудилер Ону оьлтюрмеге хыял эте болгъан.

²Ягъудилени Чатырлар байрамы* ювукълашып геле. ³Инилери Огъар:

– Мундан гетип, Ягъудеягъа бар! Сен этеген ишлени якъчыларын да гёрсюнлер. ⁴Оьзю белгили болма сюеген адам этеген ишлерин яшыртгынлыкьда сакъламас. Бу ишлени Сен эте болгъан сонг, Оьзюнгню дюньягъа да ачыкъ эт! – дей. ⁵Гьатта инилери де Огъар иман салып битмей болгъанлар.

⁶– Мени заманым гъали де етишип битмеген, сизге буса гьар не заман да кьыйыша. ⁷Сизин дюнья гёрюп ярамайгъан болмас. Мени буса дюнья гюнагъ ишлер этегенине шагъатлыкь этегеним саялы гёрюп ярамай. ⁸Сиз байрамгъа оьзюгюз барыгъыз, Мен буса бу байрамгъа бармайман. Мени заманым гъали де етишип битмеген, – дей Иса олагъа.

⁹Булай да айтып, Иса Галилеяда къала. ¹⁰Инилери байрамгъа гетгенде, Иса да онда бара, тек ачыкъ-ачыкъдан тююл, яшыртгынлай бара.

* ^{7:2} Ягъудилени Чатырлар байрамы – ягъудилени гюзде тюшюмню кьайтарангъанда, чатырларда оьтгерен байрамы.

¹¹Ягъудилени башчылары Ону байрамда излеп айланалар. «Къайдадыр шо Адам?» – деп ахтарып-сорап туралар олар. ¹²Халкъны арасында Ону гъакъында хыйлы эришивлюклер де ююле. «О яхшы Адам», – дей бирлери. «Тююл, О халкъны алдата», – дей башгъалары. ¹³Амма ягъудилени башчыларындан кьоркъуп, Ону гъакъында бирев де ачыкъдан сёйлемей.

¹⁴Байрам орталашып турагъанда, ибадатханагъа барып, Иса онда халкъгъа Аллагъны каламын англатагъа башлай.

¹⁵– Бу Адам о затлар булан бир де машгъул болмагъан чы. Мунча затны кьайдан биле? – деп тамашалыкъ эте ягъудилер.

¹⁶Иса олагъа булай жавап бере:

– Мен уьйретеген затлар Менден тююл, Мени Йибергенден геле.

¹⁷Эгер бирев Аллагъ сюеген затны этмеге суйсе, Мен уьйретеген затлар Аллагъдан гелгенми, ёгъесе олар Менден Оьзюмденми – шону билежек. ¹⁸Оьзюнден сёйлейген оьзюне макътавлукь ахтарыр. Оьзю Йибергенге макътав гелтирмеге сюеген гъакъ юрекден айланыр. Ону юрегинде ялгъан ёкъдур. ¹⁹Сизге Къанунну Муса бермедими? Амма сизин гьеч биригиз де Къанунну кютмейсиз! Мени не учун оьлтюрмеге сюесиз?

²⁰– Сен жинлисен. Сени оьлтюрмеге сюеген кимдир? – деп сорай халкъ.

²¹Иса олагъа булай жавап бере:

– Мен бир алаMAT иш гёрсетдим, сиз буса барыгъыз да тамаша болдугъуз. ²²Муса сизге уланларыгъызны сюннет этмекни буюргъан. (Тек сюннет этмек Мусадан тююл, ата-бабаларыбыздан.) Сиз буса яшланы бир-бирде сонгугюнлер де сюннет этесиз. ²³Мусаны буйругъун бузмайбыз деп, сонгугюнлер де яшланы сюннетлейген болгъан сонг, сонгугюн Мен адамны кьаркьарасын сав этген деп, сиз Магъа не учун кьазапланасыз? ²⁴Тыш гёрюнюшюне кьарап, дуван этмегиз, дуваныгъыз адилли болсун!

²⁵Бу заман ерусалимдилерден бирлери:

– Башчылар оьлтюрмек учун ахтарып айланагъан Адам Бу сама тююлмю? ²⁶Къарагъыз чы, адамлар булан О ачыкъдан сёйлей, Огъар буса бирев де бир зат да айтмай. Балики, Ону Месигь экенин башчылар гертиден де билгендир? ²⁷Амма биз Бу Адам кьайдан экенин билебиз. Месигь гелгенде буса, О кьайдан гелгенни бирев де билмей къалажакъ, – деп сёйлемеге башлайлар.

²⁸Ибадатханада Аллагъны каламын англатагъанда, Иса кычырып булай дей:

– Сиз Мени таныймысыз дагъы? Мен кьайдан экенимни де билемисиз? Буса да Мен Оьзюмден гелмегенмен. Мени йиберген Атама

инанмагъа ярай. Сиз Ону танымайсыз, ²⁹amma Мен буса Ону таныйман. Мен Ону ягъындан гелгенмен, Мени йиберген де О.

³⁰Бу заман олар Ону тутмагъа къарайлар. Амма Огъар бирев де тийип болмай, неге тюгюл гъали де Ону белгиленген болжалы етишип битмеген болгъан. ³¹Халкъны бир кѣп яны, Огъар иман салып: «Месигъ гелгенде, бизге Бу Адам гѣрсетгенинден артыкъ алапатлар гѣрсе-тежекми?» – деп сѣйлейлер.

³²Халкъ Исаны гъакъында сѣйлейген затланы фарисейлер эшителер. Исаны тутмакъ учун, баш дин къуллукъчулар булан фарисейлер ибадатхананы къаравуллары йиберелер. ³³Иса буса олагъа булай дей:

– Гъали де бираз заман Мен сизин булан туражакъман, сонг Мени Йибергенни янына гетежекмен. ³⁴Сиз Мени ахтаражакъсыз, амма тапмажакъсыз, неге тюгюл Мен бар ерге сиз гелмеге болмажакъсыз.

³⁵Шо заман ягъудилер оъз арасында:

– Биз табып болмайгъан ерге О къайда бара экен? Балики, О грек шагъарларда яшайгъан ягъудилени янына барып, греклеге Аллагъны каламын англатма сюедир? ³⁶«Сиз Мени ахтаражакъсыз, амма тапмажакъсыз, неге тюгюл Мен бар ерге сиз гелмеге болмажакъсыз», – дейген сѣзлер нени англата? – деп сѣйлейлер.

³⁷Байрамны ахырынчы, инг аслу гюнюнде Иса, туруп, къычырып булай дей:

– Эгер ким сувсагъан буса, яныма гелип ичсин! ³⁸Сыйлы Язывларда язылгъан кюйде, «Магъа иман салагъан гъар кимни ичинден яшав берген сувну булакълары агъажакъ».

³⁹Бу сѣзлени Иса Оъзюне иман салагъанлагъа гележек Аллагъны Ругъуну гъакъында айта. О заман адамлагъа Аллагъны Ругъу берилмеген болгъан, Иса да Аллагъны макътавлугъуна гѣтерилип битмеген болгъан.

⁴⁰Халкъны ичинден бирлери бу сѣзлени эшитгенде:

– Бу Адам – гертиден де пайхаммар, – дейлер.

⁴¹– Бу Адам – Месигъ, – дейлер башгъалары.

– Болмас! Месигъ Галилеядан гелме герекми дагъы? ⁴²Сыйлы Язывларда Месигъ Давутну наслусундан, Давут яшагъан Байтлагъам шагъарда туважакъ деп язылмагъанмы дагъы? – деп сорайлар бирлери.

⁴³Шолайлыкъда, халкъны арасында Ону гъакъында эришивлюклер тувулуна. ⁴⁴Олардан бирлери Исаны тутмагъа да сюелер, амма Огъар бирев де къол узатып болмай.

⁴⁵Шо заман ибадатхананы къаравуллары баш дин къуллукъчуланы ва фарисейлени янына къайталар. Къаравулагъа:

– Неге Ону тутуп алып гелмедигиз? – деп сорайлар.

⁴⁶– Бу Адам йимик сѣйлейген гиши бир заманда да болмагъандыр, – деп жавап берелер къаравуллар.

⁴⁷– О сизин де сама алдатмадымы? ⁴⁸Башчылардан яда фарисейлерден бирев сама да Огъар иман салдымы? ⁴⁹Къанундан англаву ёкъ саялы, бу къара халкъгъа налат болгъан, – дей фарисейлер олагъа.

⁵⁰Амма фарисейлени арасындан алда Исаны янына гелген Никодим олагъа:

⁵¹– Бизин Къанунубузгъа гѣре, бир башлап адамгъа тынгламай туруп ва о не этгенни билмей туруп, дуван этеми дагъы? – дей.

⁵²– Сен де Галилеядан сама тюгюлмюсен? Бир башлап Сыйлы Язывланы уйрен, Галилеядан бир де пайхаммар чыкъмагъанны оъзюнг гѣрюрсен, – деп жавап берелер огъар.

⁵³Сонг оланы гъариси уйлерине къайта.

Зина этген къатын

8 ¹Иса буса Зайтун тавгъа бара. ²Эртен тез О ибадатханагъа дагъы да геле ва бары да халкъ Ону янына жыйыла. Иса олтуруп олагъа Аллагъны каламын англатмагъа башлай. ³Дин алиmlер ва фарисейлер, Ону янына зина эте туруп тутулгъан бир къатынны гелтирип, ону бары да халкъны алдына чыгъаралар. ⁴Исагъа булай дей:

– Устаз, бу къатын зина эте туруп табулгъан. ⁵Муса оъзюню Къанунда бизге булайланы таш урушгъа тутмагъа буюргъан. Бугъар Сен не дерсен?

⁶Олар шону Исаны сынап къарамакъ учун ва берген жавабын Огъар Оъзюне къаршы къолламагъа онгайлыкъ тапмакъ учун сорайлар. Иса буса энкейип бармагъы булан ерде язывлар эте. ⁷Огъар дагъы да къайтарып сорагъанда, О эретуруп йиберип:

– Кимни гюнагъы ёкъ буса, шо адам о къатынгъа башлап таш атсын! – дей.

⁸О дагъы да энкейип, бармагъы булан ерде язывлар этмеге башлай. ⁹Шону эшитгенде, къартлардан башлап барысы да бирини артындан бири чыгъып гетмеге башлай. Иса Оъзюню алдында орталыкъда токътагъан шо баягъы къатын булан янгыз къала. ¹⁰Иса туруп огъар:

– Гъей къатын, булар бары да къайда? Сени бирев де гюнагъамадымы? – деп сорай.

¹¹– Гъеч бирев де, Бийим, – дей къатын.

– Мен де сени гюнагъамайман. Бар, дагъы гюнагъ иш этмессен, – дей Иса огъар*.

* 8:11 Бир-бир грекче къольязывларда 7-нчи бѣлокну 53-нчю аятындан башлап 8-нчи бѣлокну 11-нчи аятына ерлиги гесек (7:53 – 8:11) ѣлукъмай.

Иса дюньягъа нюр төге

¹² Сонг Иса халкъ булан дагъы да сөйлей. О:

– Мен бу дюньягъа нюр төгемен. Мени артым булан юрюген къарангылыкъда къалмас, яшав береген нюр даим ону булан болур, – дей.

¹³ О заман фарисейлер Огъар:

– Сен Озьонг Озьонге шагъатлыкъ этесен. Сени шагъатлыкъгынгъа къагъ тыюл, – дейлер.

¹⁴ Иса олагъа булай жавап бере:

– Мен Озьом учун шагъатлыкъ этсем де, Мени шагъатлыкъгым къагъдыр, неге десегиз, Мен къайдан гелгенимни де, къайда барагъанымни да билемен. Сиз буса Мени къайдан гелгенимни де, къайда барагъанымни да билмейсиз. ¹⁵ Сиз инсанны гезюнден къарап дуван этесиз. Мен буса биревге де дуван этмеймен. ¹⁶ Эгер Мен дуван этсем де, Мени дуваным къагъ, неге тыюл бу дуванымда Мен янгыз тыюлмен, Мени булан Мени йиберген Атам да бар. ¹⁷ Эгер эки адам бир затны токъташдыра буса, оланы шагъатлыкъгы къагъ гертидир деп язылгъан сизин Къанунугъа да. ¹⁸ Мен Озьомню къагъымда Озьом шагъатлыкъ этемен, Мени йиберген Атам да Мени къагъымда шагъатлыкъ эте.

¹⁹ О заман Огъар:

– Сени Атанг къайдадыр? – деп сорайлар.

– Сиз не Мени, не Атамны таныйсыз. Сиз Мени таный болгъан эдигиз буса, Атамны да таныр эдигиз, – деп жавап бере Иса.

²⁰ Бу сөзлени Иса ибадатханада Аллагъны каламын англатагъанда, хазна сандыкъны къырийында сөйлей. Ону бирев де тутмай, неге тыюл Ону заманы гелип битмеген болгъан. ²¹ Иса дагъы да олагъа булай дей:

– Мен сизин къоюп гетемен, сиз буса Мени ахтаражакъсыз, амма озыюгюзню гюнагъларыгъыз булан олюп гетежексиз. Мен барагъан ерге сиз гелип болмажакъсыз.

²² Шо заман ягъудилер:

– О Озью Озьон ольтюреми экен? «Мен барагъан ерге сиз гелип болмажакъсыз», – деп нени къагъында айта экен? – деп бир-бирине сорайлар.

²³ Иса олагъа булай дей:

– Сиз тюпдеги дюньядансыз, Мен буса оьрденмен. Сиз бу дюньядансыз, Мен буса бу дюньядан тыюлмен. ²⁴ Шо саялы Мен сизге: «Озыюгюзню гюнагъларыгъыз булан олюп гетежексиз!» – деп айтдым. Мен гертиден де Ким экениме инансагъыз, сиз барыгъыз да озыюгюзню гюнагъларыгъыз булан олюп гетежексиз.

²⁵ – Шолай буса, Сен кимсен дагъы? – деп сорайлар Огъар.

Иса булай жавап бере:

– Башдан берли Мен Озьом киммен деп айтгъан бусам, Шоман. ²⁶ Сизин къагъыгъызда айтмагъа ва сизин айыпламагъа кеп затларым бар. Мени Йибергенни сөзлери къагъ гертидир, Мен де Ондан эшитгенлеримни дюньягъа билдиремен.

²⁷ Олар Атасыны къагъында О озылеге не айтгъанны англамайлар.

²⁸ Шо саялы Иса олагъа булай дей:

– Мени, Инсанны Уланын, сиз гөтергенде, Мен гертиден де Ким экенимни, Мен Озьомден бир зат да этмейгенимни, бу сөзлени Атам уйретгени йимик сөйлейгенимни билежексиз. ²⁹ Мени Йиберген даим Мени булан. О Мени янгыз къоймай. Мен даим О ушатагъан ишлени этемен.

³⁰ Иса бу сөзлени айтагъанда, кеплер Огъар иман салалар.

«Къагъ гертилик сизин азат этер»

³¹ Иса Озьоне иман салгъан ягъудилеге булай дей:

– Эгер Мени сөзюме тынглап юрюсегиз, сиз герти якъчыларым боларсыз. ³² Сиз къагъ гертиликни билерсиз ва къагъ гертилик сизин азат этер.

³³ – Биз Ибрагъимни наслусунданбыз, бир заманда да биревню де къулары да болмагъанбыз! «Сиз азат болажакъсыз», – деп Сен нечик сөйлейсен? – дейлер олар.

³⁴ Иса олагъа булай жавап бере:

– Гертисин сөйлеймен сизге: гюнагъ иш этеген гъар ким гюнагъны къулудур. ³⁵ Амма есини ожагъында къул даимге къалмас, Уланы буса онда даимге къалажакъ. ³⁶ Шо гъар гөре Мен, Аллагъны Уланы, сизге азатлыкъ берсем, сиз гертиден де азат болажакъсыз. ³⁷ Сиз Ибрагъимни наслусундан экенигизни билемен, амма сиз Мени ольтюрмеге сюесиз, неге тыюл Мен уйретеген затланы къабул этмейсиз. ³⁸ Мен сизге Атам Магъа гөрсетген затланы къагъында сөйлеймен. Сиз буса озыюгюзню атагъыз айтагъан затланы этесиз.

³⁹ – Бизин атабыз – Ибрагъим, – дейлер ягъудилер.

– Эгер сиз Ибрагъимни авлетлери болгъан эдигиз буса, Ибрагъим этеген ишлени этер эдигиз. ⁴⁰ Сиз буса гъали Мени, Аллагъдан эшитген къагъ гертини сизге сөйлейген Адамны, ольтюрмеге сюесиз. Ибрагъим шотай этмедиле! ⁴¹ Сиз озыюгюзню атагъыз этген ишни этесиз, – дей Иса олагъа.

– Биз пич тувмагъанбыз! Бизин бир Атабыз бар, О да Аллагъдыр, – деп жавап берелер ягъудилер Огъар.

⁴² – Эгер Аллагъ сизин Атагъыз эди буса, сиз Мени сюер эдигиз. Мен Аллагъны янындан гелдим, гъали буса мундаман. Мен Озьомден гелмедим, Мени О йиберди. ⁴³ Мен айтагъанымни сиз неге англамайсыз? Неге тыюл де, Мени сөзлеримни къабул этмеге болмайсыз. ⁴⁴ Сизин атагъыз иблисдир, сиз де о атагъызны хыялларын къютмеге сюесиз. О башдан берли де адам ольтюрювчю болду ва бир заманда да къагъ

гертини яны болмады, неге туюл онда оьзюнде де гьакъ гerti ёкъ. О ялгъан айтагъанда, оьзюню ана тилинде сёйлей, неге туюл о оьзю де ялгъанчы, ялгъанланы да атасы. ⁴⁵ Мен янгыз гьакъ гертини сёйлей-геним саялы, сиз Магъа инанмайсыз. ⁴⁶ Сизин къайсыгъыз Мени гюнагылы деп айыплама боласыз? Мен гьакъ гертини сёйлей бусам, сиз Магъа неге инанмайсыз? ⁴⁷ Аллагъныки болгъанлар Ону сёзлерине тынглар. Сиз Аллагъныки туюлсюз, шо саялы Мени сёзлериме тынгламайсыз, – дей Иса олагъа.

«Мен Ибрагъим тувгъунча да бар эдим»

⁴⁸ Ягъудилер Огъар булай дейлер:

– Сен бир жинли самариялысан. Биз Сагъа тюзюн айтабыз.

⁴⁹ – Мен жинли туюлмен. Мен Атама гьюрмет этемен, сиз буса Мени хорлайсыз. ⁵⁰ Мен Оьзюм учун макътавлукъ ахтарып айланмайман. Амма Мени учун шо макътавлукъну ахтарагъан Башгъасы бар. О буса тюз дуван эте. ⁵¹ Гертисин сёйлеймен сизге: ким Мени айтгъанымны этип юрюсе, бир заманда да оьлюм гёрмежек, – дей Иса.

⁵² – Сен жинли экенге биз гъали лап туюндюк. Ибрагъим оьлген, пайхаммарлар да оьлгенлер. Сен буса: «Сени айтгъанынгны этип юрюгенлер оьлюм гёрмежек!» – дейсен. ⁵³ Буса Сен бизин оьлген атабыз Ибрагъимден де уллумусан? Пайхаммарлар чы оьлген. Сен Оьзюнгню киммен деп гысап этесен? – деп сорайлар ягъудилер.

⁵⁴ – Эгер Мен Оьзюмню макътасам, Мени макътавам бир гьеч зат болур. Мени макътавлу этеген Атамдыр. Сиз О сизин Аллагъыгъыз дейсиз. ⁵⁵ Сиз Ону бир заманда да танымагъансыз, Мен буса Ону танийман. Эгер Мен Ону танымайман деп айтсам, Мен де сизин йимик ялгъанчы болур эдим. Мен Ону танийман ва Ону айтгъанын этемен. ⁵⁶ Сизин атагъыз Ибрагъим Мен гелген гюнню гёрюрмен деп сююнген. О шо гюнню гёрген ва ондан сююнген! – деп жавап бере Иса олагъа.

⁵⁷ – Сагъа элли йыл да болмай, Сен Ибрагъимни гёрдюнгю дагъы? – дейлер ягъудилер.

⁵⁸ – Гертисин сёйлеймен сизге: Мен Ибрагъим тувгъунча да бар эдим, – дей Иса олагъа.

⁵⁹ Шо заман ягъудилер Огъар урмагъа къолларына ташлар алалар. Амма Иса яшына ва ибадатханадан гете.

Тувмадан сокъур адамны сав этив

9 ¹ Оьтюп барагъанда, Иса тувмадан сокъур бир адамны гёре. ² Якъчылары Огъар:

– Устаз, бу адам неге сокъур болуп тувгъан? Гюнагъ ишни ким этген: оьзюмю яда ата-анасымы? – деп сорайлар.

³ Иса булай жавап бере:

– Не бу оьзю, не ата-анасы гюнагъ иш этмеген. Аллагъ ондан таба Оьзюню кьудратын гёрсетип болсун учун, ону сокъур болуп тувдургъан. ⁴ Гюн битип кьалгъынча, Мени Йибергенни ишлерин этмеге геркбиз. Гече болгъанда бирев де ишлемеге болмас. ⁵ Бу дюньяда Мен бар чакъы Мен дюньягъа Нюр тегемен.

⁶ Бу сёзлени айтгъан сонг, О ерге туюкюрюп, туюкюрюкте хумну булгъап, балчыкъ эте. Шо балчыкъны сокъурну гёзлерине сюрте. ⁷ Сокъургъа:

– Бар энни, Силогъам гъавузунда жувун, – дей (Силогъам демек «Йиберилип гелген» демекдир).

Сокъур да барып жувуна ва ону гёзлери гёреген болуп къала. ⁸ Хоншулары ва ону сокъур гьалда садагъа тилеп тургъанын гёрген адамлар:

– Бу олтуруп садагъа тилеп турагъан адам туюлмю? – деп сёйлейлер.

⁹ – Дюр, бу шо адам, – дейлер бирлери.

– Туюл, тек огъар ошай, – дейлер башгъалары.

– Шо сокъур адам менмен, – дей сокъур.

¹⁰ – Олай буса, нечик гёреген болдунг дагъы? – деп сорайлар огъар.

¹¹ О булай жавап бере:

– Иса деген Адам Оьзюню туюкюрюгюне хумну булгъап, балчыкъ этип, гёзлериме сюртдю. Сонг: «Бар энни, Силогъам гъавузунда жувун», – деп айтды. Мен де барып жувунуп, гёреген болуп къалдым.

¹² – О Адам къайдадыр? – деп сорайлар огъар.

– Билмеймен, – деп жавап бере о.

¹³ Башда сокъур болгъан шо адамны фарисейлени янына алып гелтирелер. ¹⁴ Иса балчыкъ сюртюп ону гёзлерин гёреген этген гюн сонгюгюн болгъан. ¹⁵ Фарисейлер о нечик гёреген болгъанын сорама башлайлар. О да фарисейлеге:

– О мени гёзлериме балчыкъ сюртдю, сонг мен жувунуп, гёреген болуп къалдым, – дей.

¹⁶ Фарисейлени бирлери:

– Бу Адам Аллагъдан йиберилип гелмеге кюй ёкъ. О сонгюгюнню адатын юютмей, – дейлер.

– Аллагъ йиберилип гелген адам туюл буса, булай алааматланы нечик этме бола дагъы? – дейлер башгъалары.

Шону уьстюнден оланы арасында эришивлюк де бола. ¹⁷ Шо заман сав болгъан сокъургъа: О Адам сени гёзлерингни ачды дейсен сен. Ону гьакъындан сен не айтма боласан? – деп дагъы да сорайлар.

– О Адам – Пайхаммар, – деп жавап бере о.

¹⁸ Бу адам алда сокъур болуп, гъали гёреген болгъанына ягъудилени башчылары нечик де инанмайлар, шо саялы ону ата-анасын чакъырып гелтиртелер. ¹⁹ Сонг олагъа:

– Бу сизин уланыгъызмы? Сиз бу сокъур болуп тувгъан дейсиз. Гъали бу нечик гёреген болуп къалгъан дагъы? – деп сорайлар.

²⁰ – Бу бизин уланыбыз экенни ва сокъур болуп тувгъанын биз билебиз. ²¹Амма о нечик гёреген болгъанын, ону гёзлерин ким ачгъанны биз билмейбиз. Огъар оъзюне сорап къарагъыз. О гъакъылбалыкъ болгъан, оъзюню гъакъында оъзю сёйлесин, – деп жавап берелер ата-анасы.

²²Ягъудилени башчыларындан къоркъагъаны саялы, ону ата-анасы шолай жавап бере. Неге тюгюл де, Иса Месигъ экенни ачыкъдан мюкюрлюк этген гъар гишини синагогдан къуваламакъ деп, ягъудилер алданокъ къарар чыгъаргъан болгъан. ²³Ону ата-анасы: «О гъакъылбалыкъ болгъан. Огъар оъзюне сорап къарагъыз», – деп айтгъаны да муна шо саялы.

²⁴Алда сокъур болгъан шо адамны бирдагъы да чакъырып, огъар:

– Аллагъны атын тутуп ант эт! О Адам гюнагъ ишлер этегенни биз билебиз, – дейлер.

²⁵ – О гюнагъ ишлер этегенни яда этмейгенни мен билмеймен, тек мен бир затны билемен: башда мен сокъур эдим, гъали буса гёремен, – деп жавап бере о ягъудилеге.

²⁶ – О сагъа не этди? Гёзлерингни нечик ачды? – деп сорайлар огъар бирдагъы керен.

²⁷ – Мен сизге айтдым чы, сиз буса тынгламадыгъыз. Сиз шону гъакъында бирдагъы да неге эшитмеге сюесиз? Ёгъесе, сиз де Ону якъчылары болма сама сюймеймисиз? – деп жавап бере о.

²⁸Шо заман ягъудилени башчылары, ону мысгъыллап:

– Ону якъчысы сенсен! Биз Мусаны якъчыларыбыз! ²⁹Биз Аллагъ Муса булан сёйлегенин билебиз, О Адам къайдан гелгенин буса билмейбиз, – дейлер.

³⁰Гёзлери ачылгъан адам олагъа:

– Ону къайдан гелгенин сиз билмейгенигиз тамаша. Мени гёзлеримни ачгъан О чу. ³¹Аллагъ гюнагъ ишлер этгенлеге тынгламайгъанын биз билебиз. Аллагъ Оъзюнден къоркъуп ва Оъзю айтгъанны этип юрюйгенлеге тынглай. ³²Ким буса да бирев тувмадан сокъур бир адамны гёреген этген деп бир заманда да эшитилмеген. ³³Эгер Бу Адам Аллагъдан йиберилип гелмеген эди буса, О гъеч бир зат да этип болмас эди, – деп жавап бере.

³⁴Ягъудилер огъар:

– Тувмадан гюнагъгъа да батып, гъали сен бизин уйретмеге къараймысан? – деп жавап берип, ону синагогдан къувалап чыгъаралар.

³⁵Олар бу адамны синагогдан къувалагъанны эшитип ва ону излеп табып, Иса огъар:

– Сен Инсанны Уланына иман саламысан? – деп сорай.

³⁶ – Бийим! Магъа О Ким экенин айт, мен де Огъар иман саларман, – дей о.

³⁷ – Сен Ону гёрдюнг, гъали сени булан сёйлеп турагъан да Одур, – дей Иса огъар.

³⁸ – Я Рабби, иман саламан, – деп, сужда эте о.

³⁹ – Мен бу дюньягъа гёрмейгенлер гёрсюн, гёрегенлер гёрмейген болсун деп дуван этмеге гелгенмен, – дей Иса.

⁴⁰ Ону янында болгъан фарисейлер бу сёзлени эшитгенде, Огъар:

– Бизин де Сен сокъурлар деп гъисап этемисен? – дейлер.

⁴¹ Иса олагъа булай дей:

– Эгер сиз сокъурлар болгъан бусагъыз, Аллагъны алдында сизин айыбыгъыз болмас эди. Амма сиз: «Биз гёребиз», – дейсиз. Шолай болгъанда, сизин гюнагъларыгъыз сизин устюгюзде къала.

Къойчу ва сирив

10 ¹ Иса булай дей:

– Гертисин сёйлеймен сизге: къойлар турагъан гюренге, къапундан таба гирмей, башгъа ерден таба гиреген гиши уручу ва талавурчудур. ²Къапудан гиреген гиши буса сиривню къойчусудур. ³Къаравулчу огъар къапуну ача, къойлар ону тавушун таный. О къойланы атларын айтып чакъырып, оланы гюренден къыргъа чыгъара. ⁴Бары да къойларын чыгъаргъанда, къойчу сиривню алды булан юрюй, къойлар буса ону арты булан бара, неге тюгюл олар ону тавушун таный. ⁵Амма олар ят гишини арты булан бир заманда да бармажакъ, ондан къачажакъ, неге тюгюл ону тавушу олагъа таныш тюгюл.

⁶Иса ягъудилеге бу масалны айта. Амма олар О не айтма сюегенни англамайлар. ⁷Шо саялы Иса олагъа дагъы да булай дей:

– Гертисин сёйлеймен сизге: къой гюренни къапусу Менмен. ⁸Менден алда гелгенлер барысы да – уручулар ва талавурчулар, шо саялы къойлар олагъа тынгламагъан. ⁹Мен къапуман. Ким Менден таба оътюп гирсе, о къутулар. О къапудан гирер, чыгъар ва оъзюне отлав табар. ¹⁰Уручу янгыз урламакъ учун, оьлтюрмек ва ёкъ этмек учун геле. Мен буса инсанлар яшама, мол яшама болсун учун гелгенмен.

¹¹Мен яхшы къойчуман. Яхшы къойчу оъзюню къойлары учун жанын да аямай. ¹²Ялгъа тутулгъан адам герти къойчу тюгюл. Къойлар онуки тюгюл. Бёрюню гелегенин гёргенде, о къойланы къоюп къача. Бёрю де, къойланы тутуп, паралай. ¹³Ону къойларда гъайы ёкъ, неге тюгюл о ялчы.

¹⁴Мен яхшы къойчуман. Оъзюмню къойларымны таныйман. Къойларым да Мени таный. ¹⁵Тап шо кюйде Атам Мени таный, Мен де Ону таныйман. Къойларым учун Мен жанымны да аямасман. ¹⁶Мени бу сиривден къайры башгъа къойларым да бар. Мен оланы да гелтирме

герекмен. Олар Мени тавушума тынглажакъ ва бир сирив, бир кьойчу болажакъ! ¹⁷Жанымны янгыдан кьайтарып алмакъ учун берегеним саялы, Атам Мени сюе. ¹⁸Мени жанымны бирев де чыгъарып алмай. Мен ону Оьзюм сююп беремен. Мени жанымны бермеге ихтиярым бар ва ону янгыдан кьайтарып алмагъа ихтиярым бар. Буланы этмеге Магъа Атам буйрукъ этди.

¹⁹Бу сёзлерден сонг ягъудилени арасында дагъы да эришивлюклер башлана. ²⁰Оланы кёплери:

– О жинли болгъан, гъакъылын тас этген. Огъар неге тынглайсыз? – дей. ²¹Бу жинли гишини сёзлери тююл, жинли адам сокъур адамгъа гёз ачдырып болмас, – дей башгъалары.

Иса Ибадатхананы Янгыртывуну байрамында

²²Шо вакътилерде Ерусалимде Ибадатхананы Янгыртывуну байрамы башлана. Шо кыш вакъти бола. ²³Иса ибадатхананы абзарында Сулайманны гётермесинде юрюп айлана. ²⁴Мунда ягъудилер, Исаны айланасына жыйылып, Огъар:

– Къачан болгъунча Сен бизин чыдамлыгъыбызны сынап туражакъсан? Эгер Сен Месигъ бусанг, тувра айтып кьой, – дейлер.

²⁵Иса олагъа булай жавап бере:

– Мен сизге айтдым, сиз инанмадыгъыз. Атамны аты булан Мен этген ишлер Мени гъакъымда шагъатлыкъ эте. ²⁶Амма сиз Магъа инанмайсыз, неге тююл сиз Мени сиривюмдеги кьойлардан тююлсюз. ²⁷Мени кьойларым тавушума тынглай, Мен оланы таныйман, олар да Мени артыма тюше. ²⁸Мен олагъа даимлик яшав беремен. Олар бир заманда да оьлмежек, бирев де оланы Мени къолумдан чыгъарып да алмас. ²⁹Оланы Магъа берген Атам бары да затдан уьстдедир. Оланы Атамны къолундан чыгъарып алмагъа гъеч биревню де гючу етмес. ³⁰Мен де, Атам да бирбиз.

³¹Ону дагъы да таш урушгъа тутмакъ учун, ягъудилер ерден ташлар алалар. ³²Иса олагъа:

– Мен сизге Атам Магъа тапшургъан бир хыйлы яхшы ишлени этип гёрсетдим. Бу ишлерден кьайсы саялы сиз Мени таш урушгъа тутмагъа сюесиз? – дей.

³³– Биз Сени таш урушгъа тутмагъа сюегенибиз яхшы ишлеринг саялы тююл, Сен капирилик этегенинг саялы. Инсан да болуп Оьзюнгню Аллагъ этип гёрсетегенинг саялы, – деп жавап бере ягъудилер Огъар.

³⁴Иса олагъа булай дей:

– Сизин Къанунугъуда: «Мен сизге аллагълар деп айтдым», – деп язылмагъанмы дагъы? ³⁵Аллагъ Оьзюню каламы етишгенлеге аллагълар деп айтгъан. Сыйлы Язывлар гючюн тас этгенми дагъы? ³⁶Аллагъ Мени

танглап бу дюньягъа йиберди. Шолай болгъан сонг: «Аллагъны Уланыман», – дейгеним саялы, «Капирилик этесен», – деп нечик айтма боласыз? ³⁷Эгер Мен Атамны ишлерин этмей бусам, Магъа инанмагъыз! ³⁸Эгер Мен Атамны ишлерин эте бусам, Магъа инанмай бусагъыз да, Мен этеген ишлеге инаныгъыз. Шо заман сама Атам Мени булан бирликде, Мен буса Атам булан бирликде экенибизни анларсыз.

³⁹Шо заман ягъудилер Исаны дагъы да тутмагъа айланалар, амма О олардан сыпкъырылып гете. ⁴⁰Иса дагъы да Ёрдан оьзенни ари ягъына, алда Ягъия, халкъны сувгъа чомуп, Аллагъгъа тапшурагъан ерге чыгып гете ва онда бир нечакъы заман къала. ⁴¹Кёплер Ону янына гелелер. Адамлар: «Ягъия бир заманда да бир алапат да гёрсетмеди, амма Бу Адамны гъакъында о айтгъан бары да зат гъакъ», – дейлер. ⁴²Шонда болгъанланы бир хыйлылары Огъар иман салалар.

Лазарны оьлюю

11 ¹Лазар деген бирев авругъан болгъан. О Мариям ва Марта деген кьызардашлары булан Байтания деген юртда яшай болгъан. ²Мариям Рабби Исаны аякъларына арив ийисли майлар сюртюп, чачлары булан сыйпап къурутажакъ къатын болгъан. Ону Лазар деген эркъардашы авругъан болгъан. ³Кьызардашлар Исагъа:

– Я Рабби, Сени сюеген адамынг авруй, – деп хабар йибере. ⁴Муну эшитгенде, Иса:

– Бу оьлюр аврув тююл, Аллагъны макътавлугъу учун, ондан таба Аллагъны Уланы макътав къазансын учун йиберилген аврув, – дей.

⁵Иса Мартаны, ону кьызардашын ва Лазарны сюе болгъан. ⁶Лазарны авруйгъанын эшитгенде, Иса Оьзю токътагъан еринде дагъы да эки гюн къала. ⁷Сонг О якъчыларына:

– Дагъы да Ягъудеягъа барайыкъ, – дей.

⁸– Устаз! Бираз алдын ягъудилер Сени таш урушгъа тутма сюйген эдилер, Сен буса дагъы да кьайтып онда барма сюемисен? – дейлер якъчылары Огъар.

⁹– Гюнде он эки сагъат болмаймы? Гюндюз юрюйген адам сюрюнемей, неге тююл о бу дюньяны ярыгъын гёре. ¹⁰Гече юрюген сюрюне, неге тююл ярыкъ болмай, – деп жавап бере Иса. ¹¹Шолай да айтып, О:

– Бизин къурдашыбыз Лазар юхлай, Мен барып ону уятайым, – деп къоша.

¹²– Я Рабби, юхлап болгъан буса, о къолайгъа кьайтар, – дейлер якъчылары.

¹³Иса Лазарны оьлюю гъакъында айтгъан болгъан, олар буса ону гертиден де юхлайгъаны гъакъында сёйлей деп ойлалар. ¹⁴Шо заман Иса тувра булай дей:

– Лазар оылген. ¹⁵ Мени онда болмагъаныма сизин учун сююнемен. Гъали сизге Магъа иман салмагъа имканлыкъ болажакъ. Юрюююз, энни ону янына барайыкъ.

¹⁶ Оъзюне Эгиз деп айтылагъан Тома Исаны якъчыларына:

– Юрюююз, Ону булан бирче биз де оълейик! – дей.

Мартаны ва Мариямны ясы

¹⁷ Гелгенде, Иса Лазар къабурда ятагъаны дёрт гюн болагъанны биле. ¹⁸ Байтания Ерусалимден уъч чакъырым мезгил ариде ерлешген болгъан. ¹⁹ Эркъардашы оылгени саялы, гёнгюн алмакъ учун, ягъудилени бир кёплери Мартаны ва Мариямны янына гелелер.

²⁰ Исаны гелегенин эшитгенде, Марта шоссагъат Ону къаршылама чыгъа, Мариям буса уйде олтуруп къала. ²¹ Шо заман Марта Исагъа:

– Я Рабби, эгер Сен мунда болгъан эдинг буса, эркъардашым оълмес эди! ²² Гъали де мен билемен, Аллагъдан Сен не зат тилесенг де, Аллагъ Сагъа бережек, – дей.

²³ – Сени эркъардашынг къайтып тирилежек, – дей Иса огъар.

²⁴ – Билемен, къыяматгюн оълюлер тирилегенде, тирилежек, – дей Марта Огъар.

²⁵ – Тирилив де, яшав да Менмен. Магъа иман салагъан оылгенден сонг да яшажакъ. ²⁶ Гъар-бир яшайгъан адам ва Магъа иман салагъан адам бир заманда да оълмежек. Бугъар сен инанамысан? – дей Иса огъар.

²⁷ Марта да Огъар булай дей:

– Дюр, Раббим, инанаман. Бу дюньягъа гелмеге герекли Аллагъны Уланы ва Месигъ Сенсен.

²⁸ Бу сёзлени айтгъандан сонг, Марта, къызардашы Мариямны чакъырып, огъар яшыртгъын:

– Устаз мунда. О сени чакъыра, – дей.

²⁹ Шону эшитгендокъ, Мариям алгъасап Исаны янына бара. ³⁰ Иса буса шо заман юртгъа гирип битмеген ва Оъзюн Марта къаршылагъан ерде болгъан. ³¹ Мариям булан бирче уйде болгъан ва ону гёнгюн алма гелген ягъудилер, Мариям чалт туруп чыгып гетгенни гёрелер. О гъали эркъардашына яс этмеге къабургъа барадыр деп ойлашып, ону арты булан чыгъалар.

³² Иса бар ерге гелип, Ону гёргенде, Мариям Ону аякларына баш уруп, Огъар:

– Я Рабби, эгер Сен мунда болгъан эдинг буса, эркъардашым оълмес эди, – дей.

³³ Ону йылайгъанын ва ону булан бирче гелген йылайгъан ягъудилени гёргенде, Иса Оъзю де бек пашман бола ва Ону юреги гъалек бола.

³⁴ – Ону къайда гёмдюююз? – деп сорай Иса.

– Я Рабби, юрю, барайыкъ, биз гёрсетербиз, – дейлер Огъар.

³⁵ Иса йылап йибере. ³⁶ Шо заман ягъудилер:

– Гёремисиз, Бу ону нечик сюе болгъан экен! – дейлер. ³⁷ Олардан бирлери:

– Сокъурну гёз ачдыргъан бу Адам о гиши оълмесин учун бир зат да этип болмасмы эди экен? – дейлер.

Иса Лазарны тирилте

³⁸ Иса къайтып юреги бек гъалек гъалында къабурну янына геле. Шо къабур алдына таш салынгъан бир анакъ болгъан. ³⁹ Иса:

– Ташны тайдырыгъыз! – дей.

Оылгенни къызардашы Марта Огъар:

– Я Рабби, онда яман ийис бардыр, о оылгенли чи дёрт гюн бола, – дей.

⁴⁰ – Иман сала бусанг, Аллагъны макътавлугъун гёрежексен деп Мен сагъа айтмадыммы? – дей Иса огъар.

⁴¹ Оълю ятгъан анакъны алдындан ташны тайдыралар. Гёзлерин кёкге къаратып, Иса булай дей:

– Гъей Атам! Мени эшитгенинг учун, Сагъа шюкюр этемен. ⁴² Сен Мени гъар заман эшитегенингни Мен билемен. Амма бу сёзлени мунда токътагъан халкъ учун, Мени Сен йибегенинге иман салсын учун айтдым! ⁴³ Шону айтгъандан сонг, О:

– Лазар, чыкъ! – деп къычыра.

⁴⁴ Оълю де къолларына, бутларына кетен гебин чырмалгъан ва бетине явлукъ байлангъан гъалда къыргъа чыгып геле. Иса олагъа:

– Ону гебинин чечигиз. Къой, гетсин, – дей.

Исаны оълторме сюелер

⁴⁵ Шо заман Мариямны янына гелген ва Иса этгенни гёрген бир кёп ягъудилер Огъар иман салалар. ⁴⁶ Олардан бирлери буса, фарисейлени янына гетип, Иса этген затланы олагъа айталар. ⁴⁷ Шо заман баш дин къуллукъчулар ва фарисейлер ягъудилени мажлисин жыялар.

– Гъали биз не этейик? Бу Адам кёп аламатлар гёрсетип тура. ⁴⁸ Эгер Ону булай къойсакъ, бютюн халкъ Огъар иман салажакъ. Шо заман румлулар гелип, бизин ибадатханабызны бузажакъ ва халкъыбызны дагъытажакъ, – деп сёйлелер.

⁴⁹ Олардан Кайафа деген бириси, шо йыл дин къуллукъчуланы башчысы болуп турагъаны, олагъа булай дей:

– Сиз бир зат да англамайсыз! ⁵⁰ Бютюн ягъуди халкъ оылгюнче, халкъ учун бирев оълсе, сизге яхшы болажакънын неге англап болмайсыз?

⁵¹⁻⁵² Кайафа муну оъзюнден айтмай. О дин къуллукъчуланы башчысы болгъан, шогъар гёре ягъуди халкъны къутгъармакъ учун (янгыз ягъуди

халкъны да тююл, Аллагъны бютюн ер юзюне яйылгъан авлетлерин бирлешдирмек учун), Иса оылежегин алданокъ айта.

⁵³ Шо гюнден башлап олар Исаны нечик оылтюррейик деп ойлашма башлайлар. ⁵⁴ Шо саялы Иса ягъудилени арасында ачыкъдан гёрюнмей. Ондан дангылны ювугъундагы Эфраим деген бир юртгъа бара. Якъчылары булан онда тура.

⁵⁵ Ягъуди Пасха байрам ювукълаша. Бу байрамдан алда, тазаланагъан адатны кютмек учун, Ерусалимге уылкени гъар еринден кёп халкъ геле. ⁵⁶ Шо заман олар Исаны ахтармагъа башлайлар. Ибадатханада да токътап:

– Сиз нечик ойлашасыз? Пасха байрамгъа О гелмесми экен? – деп бир-бирине сорайлар.

⁵⁷ Баш дин къуллукъчулар ва фарисейлер буса оызлер Исаны тутмагъа къарайлар. Ону къайда экенин билеген гъар ким оызлеге билдирсин деп, бары халкъгъа буйрукъ этелер.

Иса Байтанияда

12 ¹ Пасха байрамдан алты гюн алда Иса Байтаниягъа, Оызю оылюмден тирилтген Лазар турагъан юртгъа геле. ² Мунда Ону гюрметине къонакълыкъ этиле. Марта Огъар тепсиде къуллукъ этип айлана. Ону булан бирче тепсиде олтургъанланы арасында Лазар да бола. ³ Шо заман Мариям, ярым литр чакъы къыйматлы таза майны гелтирип, Исаны аякларына сюрте ва чачлары булан сыйпап къурута. Уйню ичи бек атив ийисден тола.

⁴ Исаны якъчыларындан бириси, сонг Огъар хыянатлыкъ этежек Ягъуда Искариет:

⁵ – Бу майны уыч юз гюнюш акъчагъа да сатып, акъчасын пакъырлагъа неге бермейлер? – дей.

⁶ Булай деп о пакъырланы гъайын этегени учун тююл, оызю уручу экени саялы айта. Оланы акъчасы сакъланагъан ортакъ дорбасын бу алып юрой ва гъар заман оызюню гереги учун ондан акъча урлай болгъан. ⁷ Шо заман Иса булай дей:

– Ону парахат къоюгъуз! О къатын этеген зат Мени гёмюлежек гюнюм учун этилмеге герек зат эди. ⁸ Пакъырлар даим яныгъызда болажакъ, Мен буса даим яныгъызда болмажакъман.

⁹ Ягъудилени бир кёплери, Исаны Байтанияда экенин билип, янгыз О учун тююл, О оылюмден тирилтген Лазарны гёрмек учун да онда гелелер. ¹⁰ Шо заман баш дин къуллукъчулар Лазарны да оылтюрмеге токъташалар. ¹¹ Неге тююл де, ягъудилени кёплери гелип, Лазар саялы олагъа арт берип, Исагъа иман салалар.

Исаны Ерусалимге геливю

¹² Артындагы гюн байрамгъа гелген кёп халкъ Исаны Ерусалимге гележегин эшитгенде, ¹³ хурма терекни бутакъларын да алып, Ону къаршылама чыгып:

– Гъосанна!* Раббизни аты булан гелегенге, Исрайылны пачасына, Аллагъны яхшылыкъ болсун! – деп къычыра.

¹⁴ Иса, бир эшек табып, огъар мине. Неге тююл де, Сыйлы Язывларда булай язылгъан:

¹⁵ *Къоркъма, гъей Сион къызы!**

Муна сени Пачанг яш эшекге де минип геле тура.

¹⁶ Якъчылары башлап шону англамайлар. Амма сонг, Иса Аллагъны макътавлугъуна гётерилгенде, бу сёзлер Ону учун язылгъанны ва халкъ бу затланы Огъар этгенни эсге алалар.

¹⁷ Лазарны къабурдан чыгъарып, оылюмден тирилтген заманда, Ону булан бирче болгъанлар онда болгъан ишлени хабарлай туралар. ¹⁸ Муна шо саялы халкъ Ону къаршылама чыгъа, неге тююл шо алакатны О этгенни биле. ¹⁹ Фарисейлер буса:

– Гёремисиз, къолугъуздан бир зат да гелмей. Къарагъанда, сав дюнья Ону арты булан барагъанда йимик, – деп бир-бирине сёйлейлер.

Иса Оызюню оылежеги гъакъда айта

²⁰ Байрамда Аллагъгъа ибадат этмек учун гелгенлени арасында бир-бир греклер де болгъан. ²¹ Олар Галилеяны Байтсайда деген шагъарындан болгъан Филиппни янына гелип:

– Бийим, биз Исаны гёрмеге сюе эдик, – деп тилейлер.

²² Филип барып шону Андрейге айта. Сонг Филип де, Андрей де, бирче барып, бу хабарны Исагъа айталар. ²³ Иса олагъа булай жавап бере:

– Аллагъ Магъа, Инсанны Уланына, макътавлукъ береген заман гелди! ²⁴ Гертисин сёйлеймен сизге: эгер будай бюртюк ерге тюшюп оылмей къалса, о янгыз бир бюртюк кюйде къалыр. Эгер о ерге тюшюп оылсе, ондан дагы да хыйлы бюртюклер чыгъар. ²⁵ Оызюню жанын ким аявласа, о ону тас этер. Ким бу дюньяда жанын гёрюп ярамаса, о ону даимлик яшав учун сакълар. ²⁶ Ким Магъа къуллукъ этме сюе буса, артыма тюшсюн! Мен къайда болсам, къуллукъчум да шонда болар. Ким Магъа къуллукъ этсе, Атам да огъар гюрмет этер.

* 12:13 *Гъосанна!* – грек тилден тувра гёчюргенде, «бизин къутгъар» деген маънаны берсе де, «сююнч, къуванч, алгъыш этив» деген маъналарда къоллангъан.

** 12:15 *Сион къызы* – демек, Ерусалим.

²⁷ Гъали Мени юрегим гъалек. Мен не дейим? «Атам! Мени бу мягъ-летден къутгъар!» – дейими? Мен чи бу дюньягъа шону учун – шо мягълет учун гелгенмен! ²⁸ Гъей Атам, гъар макътавлар болсун Сени атынга!

Шо вакъти кёклерден:

– Мени атым макътавлудур, Мен ону дагъы да артыкъ макътавлу этермен! – деген бир сес чалына.

²⁹ Онда токътап муну эшитген халкъ: «Кёк кёкюреди», – дей, башгъалары буса: «Ону булан малайик сёйледи», – дей.

³⁰ Иса олагъа булай дей:

– Кёклерден бу сес Мени учун тююл, сизин учун чалынды! ³¹ Бу дюнья учун дуван этеген заман гелди. Дюньяны гъакими тахындан тюшюрюлежек! ³² Мен ерден гётерилгенде, бютюн халкъны Озьюме багъып тартажакъман!

³³ Озью нечик оylum булан оylме герегин гёрсетмек учун, Иса шоллай айта. ³⁴ Халкъ Огъар:

– Мусаны Къанунундан уйренгенибизге гёре, Месигъ даим бизин булан яшап къалажакъ. Инсанны Уланы гётерилежек деп Сен нечик айтма боласан? Кимдир О Инсанны Уланы? – деп сорай.

³⁵ Иса олагъа булай дей:

– Гъали де бир нечакъы заман нюр сизин булан болуп туражакъ. Сизин къарангылыкъ къуршамасын учун, сизин булан нюр бар чакъы заман юрюп туругъуз. Къарангылыкъда юрюйген адам къайда барагъанын билмей. ³⁶ Сизге нюр ярыкъ береген чакъы, Огъар иман салыгъыз, сиз нюрню уланлары болажакъсыз!

Бу сёзлени де айтып, Иса гетип олардан яшына. ³⁷ Амма Иса бу ала-матланы барын да оланы алдында этегенине де къарамайлы, олар Огъар иман салмайлар. ³⁸ Ешая пайхаммардан таба айтылгъан булай сёзлер яшавгъа чыгъа:

Я Рабби, биз айтгъангъа ким инанды?

Раббини къудраты кимге ачыкъ болду?

³⁹ Шогъар гёре олар иман салып болмайлар. Ешая башгъа бир ерде айтгъаны йимик:

⁴⁰ *Гёзлери булан гёрмесин, башы булан англамасын деп, Аллагъ бу адамланы сокъур этген, юреклерин ташгъа дёндюрген.*

Ёгъесе, Магъа багъар эди, Мен де оланы сав этер эдим.

⁴¹ Исаны макътавлугъун гёргени саялы, Ешая шоллай айтгъан ва Ону гъакъында сёйлеген.

⁴² Ягъудилени башчыларыны арасында да Исагъа иман салгъанлары аз болмагъан. Амма олар оьзлени синагогдан къувалап къоймасын деп, фарисейлерден къоркъуп, Исагъа салгъан иманы гъакъында ачыкъдан

айтып болмагъан. ⁴³ Олар инсан этеген макътавлукъну Аллагъдан гелеген макътавлукъдан эсе артыкъ суйген.

⁴⁴ Иса къычырып булай дей:

– Магъа иман салагъан Магъа тююл, Мени Йибергенге иман саладыр. ⁴⁵ Мени гёреген Мени Йибергенни гёредир. ⁴⁶ Мен бу дюньягъа бир нюр йимик, Магъа иман салагъан гъар ким къарангылыкъда къал-масын деп гелгенмен. ⁴⁷ Ким Мени бу сёзлеримни эшитип, олагъа гёре юрюмесе, Мен огъар дуван этмесмен. Неге тююл де, Мен бу дюньягъа айыплап дуван этмеге тююл, ону къутгъармагъа гелгенмен. ⁴⁸ Мени инкар этип, сёзлеримни къабул этмейгенлеге дуван этежек бир зат бар. Мени сёзюм огъар къыяматгюн дуван этер! ⁴⁹ Мен Озьюмден сёйлей-меймен. Мен нечик, не сёйлеме гереки де Магъа Мени йиберген Атам буюрду. ⁵⁰ Ону буйрукълары даимлик яшавгъа элтегенни Мен билемен. Шогъар гёре Мен янгыз Магъа Атам буюргъан затланы сёйлеймен.

Иса якъчыларыны аякъларын жувва

13 ¹ Бу иш ягъуди Пасха байрамны лап алдында бола. Иса, бу дюньяны къююп, Атасыны янына гетме Озьюне заман етишгенни биле. О бу дюньяда Озьюнюки болгъанланы суйген ва гъали де сюювю нечик дазусуз экенни гёрсетген.

² Иса якъчылары булан ахшамгъы ашгъа олтура. Иблис Симонну уланы Ягъуда Искаретни юрегине Исагъа хыянатлыкъ этмек деген хыялны сала. ³ Атасы Озьюню къолуна бары да къудратны бергенни, Озью Аллагъдан гелгенин ва къайтып Ону янына гетежегин билип, ⁴ Иса тепсиден тура, уст опуракъларын чече ва чюй явлукъ алып, белине байлай. ⁵ Сонг О легенге сув да тёгюп, якъчыларыны аякъларын жувуп, белине байлагъан чюй явлукъ булан оланы сибирмеге башлай.

⁶ Гезик Петерге етишгенде, о:

– Я Рабби, Сен мени аякъларымны жувма сюемисен? – дей.

⁷ – Мен этеген затны сен гъали де англамайсан, сонгъа таба англажакъсан, – деп жавап бере Иса.

⁸ – Мени аякъларымны Сен жувмакъ болма ярайгъан зат тююл! – дей Петер Огъар.

– Мен оланы жувмасам, сен Меники болмажакъсан! – деп жавап бере Иса.

⁹ – Я Рабби, янгыз аякъларымны тююл, къолларымны, башымны да жув, – дей Петер.

¹⁰ – Кириген гишини аякъларын жувса, таманлыкъ эте. Ону къаркъарасы таза. Сиз де тазасыз, амма барыгъыз да таза тююлсюз, – дей Иса огъар.

¹¹ Иса Озьюне хыянатлыкъ этежек адамны билип: «Сизин барыгъыз да таза тююлсюз», – деп шогъар гёре айта.

¹²Оланы аякъларын жувуп битгенде, Иса опуракъларын гие. Къайтып тепсиде олтуруп, олагъа булай дей:

– Мен сизге этген затны сиз англаймысыз? ¹³Сиз Магъа: «Устаз ва Рабби», – дейсиз. Сиз тюз айтасыз – шолай дюр де дюр. ¹⁴Эгер Мен Рабби ва Устаз болуп, аякъларыгъызны жувдум буса, сиз де бир-биригизни аякъларыгъызны жувмагъа герексиз. ¹⁵Мен сизге этеген затны озгелеге сиз де этсин деп, Мен сизге бир уылгю гёрсетдим. ¹⁶Гертисин сёйлеймен сизге: къул да озъюню есинден оър болмас, тапшурув кютмеге йиберилип гелген гиши де озъюн йиберген гишиден оър болмас. ¹⁷Эгер шону да билип, сиз шолай этсегиз, насипли болуп къаларсыз.

Исагъа этилежек хыянатлыкъ

¹⁸– Мен сизин барыгъызны да гъакъыгъыздан айтмайман: Мен кимлени сайлагъанымны билемен. Амма Сыйлы Язывларда: «Мени булан ашымны ашагъан Магъа къаршы къол гёттерди», – деп язылгъан сёзлер яшавгъа чыкъма тарыкъ. ¹⁹Мен гертиден де Ким экениме инансын деп, Мен сизге шо гъакъда гъали, шо иш этилгинче алданокъ айтаман. ²⁰Гертисин сёйлеймен сизге: Мени йибергенни къабул этеген Мени де къабул этер, Мени къабул этеген Мени йиберген Атамны да къабул этер.

²¹Иса буланы сёйлеген сонг, бек гъалек бола ва:

– Гертисин сёйлеймен сизге: сизин биригиз Магъа хыянатлыкъ этежек, – деп ачыкъдан айта.

²²Якъчылары, О кимни гъакъындан айтагъанны англамай, бир-бирине къарайлар. ²³Якъчыларындан бириси, Иса айрокъда сюегени, тепсиде Иса булан янаша олтургъан болгъан. ²⁴Иса кимни гъакъындан айтагъанын сорасын деп, Петер огъар ишара эте. ²⁵О да Исагъа багъып ювукълашып:

– Я Рабби, о кимдир? – деп сорай.

²⁶– Экмек гесекни мандырып, Мен кимге берсем, шодур, – деп жавап бере Иса.

Экмек гесекни мандырып, О Симон Искариетни уланы Ягъудагъа узата. ²⁷Шо экмек гесекни алгъандокъ, Ягъуданы ичине иблис гире. Шо заман Иса огъар:

– Этме ойлашгъанынгны тез эт, – дей.

²⁸Амма Иса огъар шолай неге айтгъанны тепсиде олтургъанлардан бириси де англамай. ²⁹Бир-бирлери Ягъуда ортакъ акъчагъа жаваплы экенге Иса огъар: «Бизге байрамгъа тарыкъ чакъы бары да затны сатып ал», – дейдир яда: «Пакъырлагъа садагъа бер», – деп тапшурадыр деп ойлашалар. ³⁰Экмек гесекни де алып, Ягъуда шоссагъат къыргъа чыгъа. Гече вакъти бола.

«Бир-биригизни сююгюз»

³¹О къыргъа чыкъгъан сонг, Иса булай дей:

– Энни Мени, Инсанны Уланыны, макътавлугъум ачыкъ болду. Аллагъ да Менден таба макътавлу болур. ³²Эгер Аллагъ Менден таба макътавлу болгъан сонг, Аллагъ Мени Озъюню де макътавлу этер ва шо макътавлукъну шоссагъат этер. ³³Балаларым! Сизин арагъызда турмагъа Магъа кёп къалмагъан. Сиз Мени ахтаражакъсыз, амма, алда Мен ягъудилеге айтгъаным йимик, «Мен барагъан ерге сиз гелип болмажакъсыз». Муна шолай деп Мен гъали сизге де айтаман. ³⁴Сизге Мен янгы буйрукъ бермен: бир-биригизни сююгюз. Мен сизин нечик сюйдюм буса, сиз де бир-биригизни шолай сююгюз. ³⁵Эгер сиз бир-биригизни сюйсегиз, сиз Мени якъчыларым экенни гъар ким билежек.

Петер Исаны инкар этежеги гъакъында

³⁶– Я Рабби, Сен къайда барасан? – деп сорай Петер Огъар.

– Сен гъали Мени артым булан Мен барагъан ерге гелип болмажакъсан, амма сонгъа таба гележексен, – деп жавап бере Иса огъар.

³⁷– Я Рабби, Сени артынг булан мен гъали неге гелип болмайман? Сени учун чу мен жанымны да берер эдим! – дей Петер.

³⁸– Мени учун жанынгны берер эдим деймисен? Гертисин сёйлеймен сагъа: хораз къычыргъынча, сен Мени уъч керен инкар этежексен! – деп жавап бере Иса.

«Мен Ёлман, Гъакъ гертиликмен ва Яшавман»

14 ¹Иса якъчыларына булай дей:

– Юреклеригиз сыныкъмасын! Сиз Аллагъгъа иман салыгъыз, Магъа да иман салыгъыз. ²Атамны ожагъында кёп уйлелер бар. Эгер о шолай тюгюл эди буса, Мен сизге шолай айтмас эдим. Мен онда сизин учун ер онгармагъа бараман. ³Онда гелгенде, Мен сизин учун ер гъазирлермен, сонг къайтып гелермен. Сиз де Мен бар ерде болсун учун, сизин де Озъюм булан алып барарман. ⁴Мен барагъан ерни ёлун сиз билесиз.

⁵– Я Рабби! Биз Сени къайда барагъанынгны билмейбиз чи. Ёлну биз къайдан билейик? – дей Тома Огъар.

⁶– Мен Ёлман, Гъакъ гертиликмен ва Яшавман. Менден таба тюгюл эсе, Атамны янына бирев де бармас. ⁷Эгер сиз Мени таныдыгъыз буса, Атамны да таныдыгъыз. Энниден сонг сиз Ону танийсыз ва гёргенсиз! – дей Иса.

⁸– Я Рабби! Атангны бизге гёрсет, бизге дагъы бир зат да тарыкъ тюгюл, – дей Филип Огъар.

⁹ Иса огъар булай дей:

– Филип, Мен сизин булан турагъаным нечакъы бола, сен буса Мени танымаймысан? Мени гөрген Атамны да гөргендир. Сен: «Атамны гөрсет», – деп нечик айтып боласан? ¹⁰ Мен Атам булан бирликде, Атам да Мени булан бирликде экенликге сен инанмаймысан? Мен сизге сөйлейген сөзлени Оьзюмден сөйлемеймен чи. Атам Мени булан бирликде Оьз ишлерин эте. ¹¹ Мен Атам булан бирликде, Атам да Мени булан бирликде экенликге иман салыгъыз. Яда Мени ишлериме иман салыгъыз. ¹² Гертисин сөйлеймен сизге: Магъа иман салагъан гъар ким Мен этеген ишлени этежек. Булардан да уллуларын этежек, неге тьогюл Мен Атамны янына бараман. ¹³ Менден не зат телесегиз де, Мен сизин учун этежекмен, неге тьогюл шону булан Уланы Атасына макътавлукъ гелтире. ¹⁴ Мени атым булан не зат телесегиз де, Мен шону этежекмен.

Аллагъны Ругъун ваьда этив

¹⁵ – Эгер сиз Мени сьое бусагъыз, буйрукъларымны кьютюгюз. ¹⁶ Мен Атамдан тилермен, О сизге сизин булан даимликге къалажакъ башгъа Насигъатчыны йиберер. ¹⁷ О гъакъ гертиликге элтеген Аллагъны Ругъудур. Дюнья Ону къабул этмеге болмай, неге тьогюл Ону гөрмей ва танымай. Сиз буса Ону таныйсыз, неге тьогюл О сизин арагъызда тура ва сизин ичигизде яшап къалажакъ. ¹⁸ Мен сизин етим кьоймажакъман, сизин яныгъызгъа къайтып гележекмен. ¹⁹ Узакъ кълмай бу дюнья Мени дагъы гөрмежек, амма сиз Мени гөрежексиз. Мен яшайман, шо саялы сиз де яшажакъсыз. ²⁰ Шо гюн Мен Атам булан бирликде, сиз Мени булан бирликде, Мен де сизин булан бирликде экенликни англажакъсыз. ²¹ Ким Мени буйрукъларымны къабул гөрюп кьоте буса, о Мени сьоедир. Мени сьоегенни Атам да сьоер, Мен де сьоермен, огъар Оьзюмню де гөрсетермен.

²² Ягъуда (Искарьет тьогюл) Огъар:

– Я Рабби! Неге Сен Оьзюнгню дюньягъа гөрсетмей, бизге гөрсетип кьоймагъа сьоесен? – деп сорай.

²³ Иса огъар булай жавап бере:

– Ким Мени сьое буса, о Мени сөзлеримни кьотер. О адамны Атам да сьоер. Биз о адамны янына гелип, ону булан бирче яшап къларбыз. ²⁴ Мени ким сьоемей буса, о Мени сөзлеримни де кьотмес. Амма Мен айтып, сиз эшитеген сөзлер Меники тьогюл, Мени йиберген Атамныки.

²⁵ Буланы барын да Мен сизге арагъызда турагъанда айтдым. ²⁶ Мен саялы деп Атам йибережек Насигъатчы – Аллагъны Ругъу, сизин бары да затгъа уйретер, Мен айтгъан бары да затланы эсигизге салыр.

²⁷ Мен сизге паракхатлыкъ кьоеуп гетемен. Паракхатлыкъымны сизге беремен. Мен сизге дюнья берегени йимик паракхатлыкъ бермеймен.

Юреклеригизден гъалекликни тайдырыгъыз! Тартынмагъыз ва кьоркъмагъыз! ²⁸ Сизге: «Сизин яныгъыздан гетемен» ва: «Къайтып сизин яныгъызгъа гележекмен», – дейгенимни эшитдигиз. Эгер Мени сьое эдигиз буса, Мен Атамны янына барагъаньма сьоенежек эдигиз, неге тьогюл Атам Менден уллудур. ²⁹ Шолай болгъан заманда, сиз Магъа иман салсын учун, буланы Мен сизге алданокъ айтып кьояман! ³⁰ Сизин булан сөйлемеге Магъа гъали кеп заман кълмагъан. Бу дюньяны гъакимине гелмеге заман болгъан. Мени устьюмде ону гъакимлиги екьдур. ³¹ Амма дюнья Мен Атамны сьоегенимни билмеге герек. Шо саялы Мен О Магъа буюргъан бары да затны кьютюп тураман. Туругъуз, мундан гетейик!

Иса Оьзюн юзюм борла булан тенглешидире

15 ¹ Иса булай дей:

– Мен гerti юзюм борламан, Атам – юзюм бавчу. ² О Мени емиш бермейген бутакъларымны гесе. Дагъы да артыкъ емиш берсин деп, емиш бергенлерин де бутап тазалай. ³ Мен сизге айтгъан сөзлер булан сиз тазаланып битгенсиз. ⁴ Мен сизин булан бирликде болгъаным йимик, сиз де Мени булан бирликде болугъуз. Борладан айырса, юзюм бутакъ емиш бермейгени йимик, Менден айрылып, сиз де емиш бермеге болмассыз.

⁵ Мен бир юзюм борламан, сиз бутакъларысыз. Мени булан бирликдеги адам, Мен оьзю булан бирликдеги адам йимик, кеп емиш берер. Амма Менсиз сиз бир зат да этип болмассыз. ⁶ Ким Мени булан бирликде болмаса, гесилип ташланып, кьуругъан бутакъгъа ошап кълар. Кьуругъан бутакъланы буса жыйып, отгъа салып яллатар. ⁷ Эгер Мени булан бирликде де болуп, сөзлериме гөре юрюсегиз, не зат сьоеуп тилесегиз де, сизге берилер! ⁸ Сиз кеп емиш бергенде, Атам макътавлу болар, сиз де Мени якъчыларым экенигизни гөрсетерсиз.

⁹ Атам Мени сьоегени йимик, Мен де сизин сьоегенмен. Мени сьоевомде яшап кълалыгъыз! ¹⁰ Мен сизге буюргъан затланы кьотсегиз, Мени сьоевомде яшап кълалажакъсыз. Шолай Мен де: Атамны буйрукъларын кьотдюм ва Ону сьоевомде яшап кълаламан. ¹¹ Буланы барын да Мен сизге сьоеучюм сизин булан кълсын деп, сизин сьоеучюгюз де толу болсун деп айтдым. ¹² Муна сизге Мени буйругъум: Мен сизин сьоегеним йимик, сиз де бир-биригизни сьоегюз! ¹³ Бирев оьзюню достлары учун жанын бере буса, дюньяда дагъы ондан артыкъ уллу болуп гьеч сьоев екьдур. ¹⁴ Эгер сиз Мени буйрукъларымны кьотсегиз, Мени достларым боларсыз. ¹⁵ Мен сизге кьулларым деп дагъы айтмажакъман, неге тьогюл кьул оьзюню еси не этегенин билмей. Мен сизге достларым дежекмен, неге тьогюл Мен сизге Атамдан эшитген бары да затны айтдым. ¹⁶ Мени сиз сайламадыгъыз, сизин Мен сайладым. Барып емиш гелтиригиз деп, сизге иш де тапшурдум. Мен сьоеген зат – шо

емишлер узакъ сакъланагъан емишлер болмакъдыр. Шо заман Атам, Мени атымдан не зат телесегиз де, сизге бары да затны бережек.
¹⁷Муна сизге Мени буйругъум: бир-биригизни сююгюз!

«Дюнъя сизин гѳрюп ярамай»

¹⁸ – Эгер дюнъя сизин гѳрюп ярамай буса, билип къююгъуз, о сизден алда Мени гѳрюп ярамай эди. ¹⁹ Эгер сиз бу дюнъядан болгъан эдигиз буса, дюнъя сизин озюнюкилени йимик сюер эди. Амма сиз бу дюнъядан тюгюлсюз. Мен сизин сайлап, бу дюнъядагъыланы арасындан сизин айырдым. Шогъар гѳре де дюнъя сизин гѳрюп ярамай. ²⁰ «Къул озюню есинден оър болмас», – деп Мен сизге айтгъан сѳз эсигиздеми? Мени гъызарлагъанлар сизин де гъызарлажакълар. Мени сѳзюме гѳре юрюгенлер сизин сѳзюгюзге гѳре де юрюжеклер. ²¹ Бу затланы барын да сизге Мени якълагъаныгъыз саялы этежеклер, неге тюгюл олар Мени Йибергенни танымайлар. ²² Эгер бу дюнъягъа Мен гелмеген ва олагъа сѳйлемеген эдим буса, Аллагъны алдында оланы айыбы болмас эди. Гъали буса олар озлѳр этген гюнагъ ишлеге толу кюйде жаваплы. ²³ Мени гѳрюп ярамайгъан Атамны да гѳрюп ярамайдыр. ²⁴ Башгъа бирев де этмеген ишлени оланы арасында этмеген эдим буса, оланы такъсыры болмас эди. Гъали буса олар Мен этген ишлени гѳрдюлер ва буса да Мени де, Атамны да суймейлер. ²⁵ Булар барысы да: «Олар Мени гъеч бир себепсиз суймедилер», – деп оланы Къанунунда язылгъан сѳзлер яшавгъа чыкъсын учун болду.

²⁶ Мен сизге Атамдан Насигъатчыны – гъакъ гертиликте элтеген Аллагъны Ругъун йибережекмен. О да Мени гъакъымда шагъатлыкъ этежек. ²⁷ Сиз де Мени гъакъымда шагъатлыкъ этме герексиз, неге тюгюл лап башынданокъ да сиз Мени булан бирчесиздир.

16 ¹ Иса булай давам эте:
 – Буланы барын да Мен сизге сиз имандан чыкъмасын деп айтаман. ² Сизин синагоглардан къувалажакълар. Олай бир заман гелир, сизин оылтюргенлер озлѳр Аллагъ сюеген ишни этгенбиз деп гъисап этежеклер. ³ Олар не Атамны, не Мени танымайгъаны саялы, шолай этежеклер. ⁴ Амма Мен сизге бары да затны айтдым. Оланы заманы гелгенде, эсге алып къююгъуз: Мен сизге буланы айтгъан эдим. Башда Мен сизге оланы айтмагъан эдим, неге тюгюл Мен сизин булан эдим.

Аллагъны Ругъуну гъаракаты

⁵ – Гъали буса Мени Йибергенни янына гетемен. Сизин биригиз де Магъа: «Сен къайда барасан?» – деп сорамайсыз. ⁶ Неге тюгюл де, Мени сѳзлерим сизин юреклеригизни пашманлыкъдан толтургъан. ⁷ Гертисин

сѳйлеймен сизге: Мен сизин пайдагъыз учун гетемен. Мен гетмей къалсам, сизин яныгъызгъа Насигъатчы гелмежек. Мен гетсем, Мен Ону сизге йибережекмен. ⁸ О гелгенде, бу дюнъяны адамларын олар гюнагълы экенине, Аллагъны алдында адиллик барына ва Аллагъны дуваны барына мюкюр этежек. ⁹ Адамлар Магъа иман салмайгъаны саялы, О оланы гюнагълы экенине мюкюр этежек. ¹⁰ Аллагъны алдында адиллик барына мюкюр этежек, неге тюгюл Мен Атамны янына гетемен, сиз де Мени дагъы гѳрмежексиз. ¹¹ Аллагъны дуваны барына мюкюр этежек, неге тюгюл бу дюнъяны есине дуван этилип битген.

¹² Сизге сѳйлемеге дагъы да кѳп сѳзлерим бар эди, амма гъали сиз оланы англамажакъсыз. ¹³ Сизге гъакъ гертиликте элтеген Аллагъны Ругъу гелгенде, О сизге гъакъ гертиликни билдирежек. О Озюнден сѳйлемек, Озю эшиттенин сѳйлежек. О сизге гележекде болажакъ затланы да сѳйлежек. ¹⁴ О Магъа макътавлукъ гелтирежек, неге тюгюл де О сизге Мен Озюне тапшуражакъ затымны ачыкъ этежек. ¹⁵ Атамныки болгъан бары да зат Меники де дюрдюр. Шо саялы О тапшуражакъ затымны ачыкъ этежегин айтаман.

«Пашманлыгъызгъыз сююнчге айланажакъ»

¹⁶ – Узакъ къалмай сиз Мени дагъы гѳрмежексиз, сонг дагъы да бир нечакъзы замандан Мени янгыдан гѳрежексиз.

¹⁷ Ону якъчыларындан бирлери:

– «Узакъ къалмай сиз Мени дагъы гѳрмежексиз, сонг дагъы да бир нечакъзы замандан Мени янгыдан гѳрежексиз», – деп, сонг: «Неге тюгюл, Мен Атамны янына гетемен», – деп О нени гъакъындан сѳйлей? – деп бир-бирине сораилар. ¹⁸ Олар дагъы да:

– Къайсы «бир нечакъзы заманны» гъакъындан сѳйлей О? О не сѳйлейгенни биз англамайбыз, – дейлер.

¹⁹ Якъчыларыны сорама сюеген заты барны гѳрюп, Иса олагъа булай дей:

– Мен: «Узакъ къалмай сиз Мени дагъы гѳрмежексиз, сонг дагъы да бир нечакъзы замандан Мени янгыдан гѳрежексиз», – деп айтды деп бир-биригизге сораимысыз? ²⁰ Гертисин сѳйлеймен сизге: сиз яс этип йылажакъсыз, дюнъя буса сюенежек. Сиз пашман болажакъсыз, амма сизин пашманлыгъызгъыз сююнчге айланажакъ. ²¹ Заманы етип, къатынгиши яш табагъанда азап чеге. Амма яш тувгъан сонг, дюнъягъа янгы адам тувуп гелди деп сююнуп, о чекген азабын унута. ²² Сиз де шолай гъали пашмансыз. Амма Мен дагъы да къайтып сизин гѳрежекмен, сизин юреклеригиз сююнчден толажакъ. Сизин шо сююнчюгюзню сизден бирев де чыгъарып алып болмас. ²³ Шо гюн сиз Магъа гъеч бир затны сорамажакъсыз. Гертисин сѳйлеймен сизге: Мени атымны

тутуп Атамдан не зат тилесегиз де, О сизге бережек. ²⁴Гьалиге ерли сиз Мени атымны тутуп бир зат да тилемегенсиз. Тилегиз, сизин сююн-чюгюз толу болсун учун, сизге берилежек!

«Мен дюньядан уьст болдум»

²⁵ – Гьалиге ерли Мен сизге шону гьакьында масаллар булан сёйлеп турдум. Мен сизге масаллар булан сёйлемежек заман етише тура. Атамны гьакьында сизге ачыкъдан айтажакьман. ²⁶Шо гюн сиз Огьар Мени атымны тутуп тилемеге болажакьсыз. Сизин учун Мен Атамдан тилеймен деп айтмайман. ²⁷Атам Оьзю де сизин сюе, неге тюгюл сиз Мени сюесиз ва Мен Аллагьны янындан гелгениме инанасыз. ²⁸Мен бу дюньягьа Атамны янындан гелгенмен. Дюньяны кююп, кьайтып Атамны янына да гетемен.

²⁹Якьчылары Огьар булай дей:

– Муна гьали Сен масаллар булан тюгюл, ачыкъ ва англашылагьан кюйде сёйлейсен. ³⁰Сагьа бары да зат белгили экенни ва Сагьа сорагьанча, суаллагьа жавап берегенингни гьали биз гёребиз. Шо саялы Сен Аллагьны янындан гелгенинге инанабыз.

³¹ – Гьали инанамысыз? ³²Сизин гьар-биригиз гьар якьгьа чачылып гетежек заман геле тура. Гелме де гелген. Гьаригиз уьйлеригизге кьайтажакьсыз, барыгьыз да Мени кююп гетежексиз. Амма Мен янгыз тюгюлмен, Мени булан Атам бар. ³³Булары сизге Мени булан биригип паряхатлыгьыгьыз болсун деп айтаман. Бу дюньяда сиз азап чегежексиз. Кьатып туругьуз! Бу дюньядан Мен уьстюн гелдим! – деп жавап бере Иса.

Исаны дуасы

17 ¹Бу сёзлени сёйлеген сонг, кёкге багьып кьарап, Иса булай дей:
– Гьей Атам, Мени заманым гелди. Уланынг Сени макьтавлу этсин учун, Сен де Уланынгни макьтавлу эт. ²Сен Магьа бары да инсанланы уьстюнде гьакимлик бердинг. Сен Магьа тапшургьанлагьа Мен де даимлик яшав бережекмен. ³Даимлик яшав демек, Сени – биргине-бир гьакь болгьан Аллагьны ва Мени, Сен йиберген Месигьни олар танымакь демекдир. ⁴Ер юзюнде Мен Сени макьтавлугьунгну артдырдым ва Магьа Сен тапшургьан ишни кютюм. ⁵Гьей Атам, дюнья яралгьанчадан берли Сени булан бирче вакьтидеги болгьан макьтавлугьум йимик, гьали Магьа Оьзюнг булан бирче шолай макьтавлукь гелтир.

⁶Бу дюньядан алып, Сен Магьа берген адамлагьа атынгни ачыкъ этдим. Олар Сеники эдилер, амма оланы Магьа Сен берген эдинг. Олар Сени каламынга гёре юрюдюлер. ⁷Гьали Сен Магьа берген бары да зат Сенден экенни гьали олар англадылар. ⁸Магьа берген сёзлерингни

Мен олагьа бердим, олар да кьабул этдилер. Мен Сени янынгдан гелгенимни гертиден де англадылар, Мени Сен йибергенге инандылар.

⁹Мен олар учун тилеймен. Бютюн дюнья учун тюгюл, Магьа Сен аманат этгенлеринг учун тилеймен, неге тюгюл олар Сеникилердир. ¹⁰Меники болгьанлар бары да Сеникидир, Сеникилер де Меникилердир. Олардан таба Мен Оьзюмню макьтавлугьумну гёрсетдим. ¹¹Мен дагьы дюньяда тюгюлмен. Мен Сени янынга гелемен, олар буса дюньяда кьалалар. Гьей Сыйлы Атам, олар да бизин йимик бир болсун учун, Магьа берген кьудратынг булан сакьла. ¹²Мен олар булан болгьан заман оланы Магьа Сен берген кьудратынг булан сакьладым. Мен оланы якьладым. Сыйлы Язывларда айтылгьан сёз яшавгьа чыкьсын учун, жагьаннем агьлю болгьанындан башгьа оланы бириси де Сени ёлунгдан таймады.

¹³Гьали буса Мен Сени янынга гелемен. Мени сююнчюмден олар толу даражада пай алып болсун учун, бу сёзлени Мен гьалиге дюньяда сёйлеймен. ¹⁴Сени каламынгни Мен олагьа етишдирдим, амма бу дюнья оланы гёрюп ярамады. Неге тюгюл де, Мен бу дюньядан тюгюл йимик, олар да бу дюньядан тюгюллер. ¹⁵Сен оланы бу дюньядан алысын деп тилемеймен, оланы иблистен сакьласын деп тилеймен. ¹⁶Мен бу дюньядан тюгюлюм йимик, олар да бу дюньядан тюгюллер. ¹⁷Гьакь гертилигинг булан оланы юреклерин тазала. Сени сёзюнг гьакь гертиликидир. ¹⁸Бу дюньягьа Сен Мени йиберген йимик, Мен де оланы дюньягьа йибердим. ¹⁹Олар гьакь кюйде Сеники болсун деп, Мен олар учун Оьзюмню Сагьа толу кюйде тапшурдум.

²⁰Янгыз олар учун тилемеймен. Оланы Мени гьакьымдагьы шагьатлыгьындан таба Магьа иман салажакь болгьанлар учун да тилеймен. ²¹Гьей Атам, Мени Сен йибергенге дюнья иман салсын учун, Сен Мени булан бирликде, Мен де Сени булан бирликде йимик, олар да бары да Бизин булан бирликде болсунлар. ²²Сен де, Мен де бир болгьанда йимик, олар да бир болсун учун, Магьа Сен берген макьтавлукьну олагьа бердим. ²³Олар толу бирликде болсун учун, Мен олар булан бирликдемен, Сен де Мени булан бирликдесен. Шолайлыкьда, дюнья Мени Сен йибергенни, Мени сюегенинг йимик, оланы да сюегенингни биле.

²⁴Атам! Сен Магьа аманат этгенлеринг Мен болажакь ерде, Мени булан бирге болгьанны, Сен Магьа берген макьтавлукьну олар да гёргени сюемен. Сен Магьа шо макьтавлукьну бердинг, неге тюгюл Мени дюнья яралгьанчадан да алда сюе эдинг. ²⁵Гьей Адилли Атам! Бу дюнья Сени танымай, амма Мен Сени таныйман. Булар да Мени Сен йибергенни англадылар. ²⁶Магьа бакьгьан сюююнг оларда да болсун учун, Мен де олар булан бирликде болсун учун, олагьа Сени ачыкъ этдим, дагьы да ачыкъ этежекмен.

Исаны тутулуву

18 ¹Бу сёзлени айтгъан сонг, Иса якъчылары да булан Кедрон къол деген ерни ари ягына бара. Онда бир бав бола. Озью де, якъчылары да барып онда гирелер. ²Шо ерни Огъар хыянатлыкъ этме айланагъан Ягъуда да таный болгъан, неге тююл Иса якъчылары булан онда чакъда-чакъда бара болгъан. ³Булайлыкъда, Ягъуда, Рум асгерлени бир бёлююн, ибадатханагъа баш дин къуллукъчулар ва фарисейлер йиберген къаравулланы да алып, онда геле. Оланы къолларында панарлары, янагъан чюпюреклер булангъы таяклары ва савутлары бола. ⁴Иса Озьюню башына гележек балагъны биле буса да, чыгып олагъа:

– Кимни ахтарасыз? – деп сорай.

⁵ – Назаретли Исаны, – деп жавап берелер.

– Шо Менмен, – дей Иса олагъа.

Хыянатлыкъ этеген Ягъуда да олар булан бирче бола. ⁶Иса олагъа: «Шо Менмен», – деген заманда, олар гери тартылып, ерге йыгыла-лар. ⁷Дагъы да олагъа:

– Кимни ахтарасыз? – деп сорай.

– Назаретли Исаны, – дейлер олар.

⁸ – Шо Менмен деп сизге айтдым чы. Эгер Мен тарыкъ бусам, бу адамланы гетме къююгуз, – деп жавап бере Иса. ⁹«Сен Магъа аманат этгенлени бирисин де Мен тас этмегенмен», – деп Озью сёйлеген сёз яшавгъа чыкъсын деп, О шону айта.

¹⁰ Петер, озьюню янында бар къылычын суворуп алып, дин къуллукъчуланы башчысыны къулуна уруп, онг къулагъын гесип тюшюре. Шо къулну аты Малик болгъан. ¹¹Шо заман Иса Петерге:

– Къылычынгни къынына сукъ! Бу къысмангы Магъа Атам берди. Мен ондан къутулуп боламанмы? – дей.

Петер Исаны биринчилей инкар эте

¹²Шонда Рум асгерлер, минг асгерни башчысы ва ягъудилени къаравуллары Исаны тутуп байлайлар. ¹³Бир башлап Ону Гъаннаны янына элтелер. О шо йыл дин къуллукъчуланы башчысы болгъан Кайафаны къайнатасы болгъан. ¹⁴Халкъ учун бир адам оьлсе пайдалы болур деп ягъудилени башчыларына айтгъан шо Кайафа болгъан.

¹⁵Петер деп де айтылагъан Симон ва Исаны башгъа бир якъчысы Ону арты булан баралар. О якъчысы дин къуллукъчуланы башчысыны танышы болгъан. О Иса булан бирче дин къуллукъчуланы башчысыны абзарына гире. ¹⁶Петер буса къырда, къапуланы алдында токътай. Сонг дин къуллукъчуланы башчысын таныйгъан башгъа якъчысы чыгып,

къапу сакълагъан къараваш къызгъа бир сёз айтып, Петерни ичине гийире. ¹⁷Шо къараваш къыз бу ерде Петерге:

– Сен де Бу адамны якъчыларындан сама тююлмюсен? – деп сорай.

– Тююлмен, – дей о.

¹⁸Бу арада къаравуллар ва къуллукъчулар, сувукъ экени саялы от ягып, айланасында эретуруп исинелер. Петер де, оланы янында токътап, исине.

Дин къуллукъчуланы башчысы сорав ала

¹⁹Дин къуллукъчуланы башчысы Исадан Ону якъчыларыны, илму-суну гъакъында сорав алмагъа башлай. ²⁰Иса огъар:

– Мен бары да халкъны алдында ачыкъ кюйде сёйледим. Мен бары да ягъудилер жыйылагъан синагогларда гъар заман Аллагъны каламын англатдым, яшыртгъын бир зат да сёйлемедим. ²¹Сен Магъа неге сорайсан? Мен не сёйлегенимни эшитгенлеге сорай къара. Мен не сёйлегенни олар билелер, – деп жавап бере.

²²О бу сёзлени айтагъан заманда, ювукъда токътагъан къаравуллардан бириси:

– Дин къуллукъчуланы башчысына Сен неге шолай жавап бересен? – деп айтып, Исаны бетине ура.

²³ – Эгер Мен яман зат айтдым буса, яман экенин гёрсетип бер. Эгер Мен герти затны айта бусам, сен Магъа не учун урасан? – деп жавап бере Иса огъар.

²⁴Шо заман Гъанна Ону къоллары да байлангъан кююнде дин къуллукъчуланы башчысы Кайафаны янына йибере.

Петер Исаны экинчи ва уьчюнчю керен инкар эте

²⁵Петер буса онда токътап исинип тура. Онда огъар:

– Сен де Ону якъчыларындан сама тююлмюсен? – деп сорайлар.

О инкар этип:

– Тююлмен, – дей.

²⁶Петер уруп къулагъын гесген къулну къардашларындан бириси (о да дин къуллукъчуланы башчысыны къулларындан болгъан):

– Ону булан бавда мен гёрген сен тююлмю эдинг? – деп сорай.

²⁷Петер янгыдан инкар эте. Шо вакъти хораз къычыра.

Иса гъаким Пилатны алдында

²⁸Кайафаны янындан Исаны Рум гъакимини беклигине алып баралар. Шо эртен тез вакъти болгъан. Мурдарланма* сюймей, ягъудилер

* 18:28 Ягъуди тююллени уйлерине гирген ягъудилер мурдарлангъан деп санала болгъан.

бекликте гирмейлер. Ёгъесе, олар Пасха байрамында ортакъчылыкъ этип болмажакъ болгъан. ²⁹Гъаким Пилат, кыргъа оланы янына чыгып:

– Мени яныма сиз гелтирген Бу Адамны не этген деп гюнагълайсыз? – деп сорай.

³⁰– Эгер Бу жинаятчы болмагъан эди буса, биз Муну сагъа гелтирмес эдик, – деп жавап берелер олар.

³¹– Ону сиз гери алып гетигиз, озъююзню къанунугъуз булан дуван этигиз, – дей Пилат олагъа.

– Сиз, румлулар, бизге биревге де оълум дуван этмеге ихтияр бермейсиз, – дейлер олар.

³²Бу затлар Иса Озъю нечик оылегеги гъакъда алданокъ сёйлеген сёзлери шолай яшавгъа чыкъсын учун бола.

³³Шо вакъти Пилат, бекликте къайтып гирип, Исаны чакъыра. Огъар:

– Сен ягъудилени пачасымысан? – деп сорай.

³⁴– Сен муну озъюнгден айтамысан яда Мени гъакъымдан сагъа башгъалар айтдымы? – деп сорав булан жавап бере Иса.

³⁵– Мен ягъудименми дагъы? Сени магъа Озъюнгню халкъынг ва баш дин къуллукъчулар гелтирип берди. Сен не этгенсен? – дей Пилат.

³⁶– Мен бу дюньядагъы пачалар йимик тюгюлмен. Эгер олар йимик болгъан эдим буса, якъчыларым Мен ягъудилени къолуна тюшмесин деп ябушар эдилер. Тюгюл, Мен мундагъы пачалар йимик тюгюлмен, – дей Иса.

³⁷– Демек, Сен пачасан дагъы? – деп сорай Пилат Огъар.

– Мен пача деп сен озъюнг айта турасан чы. Мен бу дюньягъа гъакъ гертиликни гъакъында шагъатлыкъ этмек учун тувгъанман ва гелгенмен. Гъакъ гертиликни якълайгъан гъар ким Магъа тынглай, – деп жавап бере Иса.

³⁸– Гъакъ гертилик недир? – деп сорай Пилат Огъар.

Шону айтгъан сонг, о ягъудилени янына дагъы да кыргъа чыгып, олагъа:

– Мен Бу адамны гъеч бир айыбын да тапмайман. ³⁹Сизде Пасхада мен бир адамны туснакъдан азат этеген адат бар чы. Сюсегиз, мен сизин учун ягъудилени пачасын чыгъараймы? – дей.

⁴⁰– Ону тюгюл! Бараббаны чыгъарып бер! – деп кычырып йиберелер олар. Барабба буса пачалыкъгъа къаршы баш гетеривчу болгъан.

Исагъа оълум дуван этиле

19 ¹О заман Пилат, Исаны гелтиртип, Ону къамучу булан токъалата. ²Асерлер де, тегенекден таж эшип, Ону башына салалар ва устыне авур кызыл аба гийдирелер. ³Исаны янына гелип:

– Яшасын ягъудилени пачасы! – деп айтып, Ону бетине уралар.

⁴Пилат, дагъы да кыргъа чыгып:

– Муна, мен Муну сизин яныгъызгъа чыгъараман, мен Муну гъеч бир айыбын тапмагъанны сиз билип кююгъуз, – дей.

⁵Шо заман башында тегенекден этилген таж ва устынде авур кызыл аба булан Иса кыргъа чыгъа. Пилат олагъа:

– Муна О Адам! – дей.

⁶Баш дин къуллукъчулар ва къаравуллар Ону гёрген заманда:

– Ону хачгъа ил, хачгъа ил! – деп кычыралар.

– Ону сиз алып хачгъа илигиз, неге тюгюл мен Ону бир гюнагъын да тапмайман, – дей Пилат.

⁷– Бизин Къанунубуз бар, бизин шо Къанунубузгъа гёре, О оылмеге герек, неге тюгюл О Озъюн Аллагъны Уланыман деп гысап эте, – деп жавап берелер ягъудилер.

⁸Бу сёзю эшитген заманда, Пилат бирден бек къоркъа. ⁹Янгъдан бекликте гирип, Пилат Исагъа:

– Сен къайдансан? – деп сорай.

Тек Иса огъар жавап бермей. ¹⁰Пилат Огъар:

– Сен мени булан неге сёйлемейсен? Сени хачгъа илмеге ва Сени чыгъарып йиберип кюймагъа мени гючюм барны билмеймисен? – дей.

¹¹Иса булай жавап бере:

– Эгер о гюч сагъа оьрден берилмеген эди буса, Мени устынде сени бир гъакимлигинг де болмажакъ эди. Шону учун сени къолунга Мени бергенни гюнагъы дагъы да кёпдюр.

¹²Шо сёзлерден сонг Пилат Ону чыгъарып йиберип кюймагъа кюй излей. Ягъудилер буса:

– Эгер сен Ону йиберсенг, сен Румну пачасыны досту тюгюлсен! Озъюн пачаман деп билдиреген гъар ким Румну пачасыны душмандыр! – дейлер.

¹³Бу сёзлени эшитгенде, Исаны кыргъа чыгъарып, Пилат дуванчыны шанжалында олтура. Шо шанжал «Таш тёше», ягъудиче «Габбата» деп айтылагъан ерде болгъан. ¹⁴Бу ишлер бары да жумагюн, Пасхагъа гъазирлик гёреген гюн тюш вакътилерде бола. Пилат ягъудилеге:

– Муна сизге пачагъыз! – дей.

¹⁵– Ёкъ болсун О! Ёкъ болсун! Ону хачгъа ил! – деп кычыралар олар.

– Шолаймы? Сизин пачагъызны мен хачгъа илгенни сюемисиз? – дей Пилат олагъа.

– Бизин Румну пачасындан къайры башгъа пачабыз ёкъ, – деп жавап бере баш дин къуллукъчулар.

¹⁶Шо заман хачгъа илмек учун, Пилат Исаны оланы къолуна бере.

Исаны хачгъа илелер

Сонг Исаны тутуп алып юрюйлер. ¹⁷ Оьзюн илежек хачны да гётерип, О «Такъаны ери», ягъудиче «Голгота» деп айтылагъан ерге чыгъа. ¹⁸ Шонда Исаны, Ону булан бирче дагъы да экевню хачгъа илелер. Оланы бири Исаны онг ягъында, биревюсю сол ягъында, Иса буса орталыгъында бола. ¹⁹ Пилат такътагъа: «Назаретли Иса, ягъудилени пачасы», — деп яздырып, ону хачгъа къакъдыра. ²⁰ Ягъудилерден кёплер шо язывну охуйлар, неге тююл Исаны хачгъа илген ер шагъарны ювугъунда болгъан. О языв такътагъа ягъудиче, латинче ва грекче язылгъан болгъан. ²¹ Шогъар гёре ягъудилени баш дин къуллукъчулары Пилатгъа:

— «Ягъудилени пачасы», — деп тююл, «Бу Адам ягъудилени пачасыман», — дей эди деп яз, — дейлер.

²² — Язгъанымны язгъанмандыр, — деп жавап бере Пилат.

²³ Исаны хачгъа илгенден сонг, къаравуллар Ону опуракъларын гелтирип, гъарисине бир пай этип, дёртге бёлелер. Олар абасын да гелтирелер. Аба тигивсюз, туташ бир къумачдан согъулуп этилген болгъан.

²⁴ Сонг олар бир-бирине:

— Муну йыртып пайлап турмайыкъ, чёп салайыкъ, чёп чыкъгъан-ныки болур, — дейлер.

Бу затлар Сыйлы Язывларда булай язылгъан сёзлер яшавгъа чыкъсын учун бола:

*Опуракъларымны овз арасында пайладылар,
абамны буса чёп салып алдылар.*

Муна къаравуллар да тап шолай этелер.

²⁵ Иса илинген хачны янында Ону анасы, анасыны къызардашы, Клопну къатыны Мариям ва Маждаллы Мариям токътайлар. ²⁶ Анасын ва ону янында токътагъан Оьзюню кёп сюеген якъчысын гёрюп, Иса огъар:

— Гъей анам! Бу сени уланынгдыр! — дей. ²⁷ Ондан сонг якъчысына:

— Бу сени анангдыр! — дей Иса.

Шо замандан сонг Исаны якъчысы Мариямны оьзюню янына, уьюне ала.

Исаны оьлюмю

²⁸ Сонг Иса, бары да зат битгенни билип, Сыйлы Язывларда айтылагъан зат бары да яшавгъа чыкъсын учун:

— Сув ичме сюемен, — дей.

²⁹ Онда ачыгъан чагъырдан толгъан бир кажин болгъан. Къаравуллар огъар чюпюрекни чомуп, ону таякъны башына да илип, Исагъа авзун бавукъ этмеге узата. ³⁰ Иса шо чагъырны татывлап къарагъан сонг:

— Болагъаны болду! — дей. Башын тёшюне де салландырып, жанын бере.

³¹ Шо жумагюн болгъаны саялы, ягъудилер оьлюлер хачгъа илинген кююнде сонгюгюн де къалгъанны сюймеген (шо сонгюгюн оланы уллу байрамы болгъан). Шо саялы олар Пилатгъа, хачгъа илингенлени сыйракъларын сындырып, илинген хачлардан тюшюрсюн деп тилейлер.

³² Шо вакътиде къаравуллар гелип, Ону булан хачгъа илингенлени биринчисини де, сонг экинчисини де сыйракъларын сындыралар. ³³ Исаны уьстюне гелгенде, жан берип битгенин гёрюп, Ону сыйракъларын сындырмай къоялар. ³⁴ Буса да къаравуллардан бири итти сюнгюсюн чанчып, Исаны къабургъасын теше. Шоссагъат Ондан къан булан сув агъыла.

³⁵ Бу хабарны мен, шо ишни оьзю гёрген гиши, сиз де инансын деп айтаман. Мени шагъатлыгъым гъакъдыр, оьзюм гъакъ сёйлейгенимни де мен билемен. ³⁶ Сыйлы Язывларда: «Ону бир сюеги де сынмас», — деп язылгъан сёзлер шолай яшавгъа чыгъа. ³⁷ Сыйлы Язывланы башгъа бир еринде: «Оьзюне чанчгъан Адамгъа къаражакълар», — деп язылгъан.

Исаны гёмюв

³⁸ Бу ишлерден сонг ариматеялы Юсуп Пилатгъа Ону сюегин алмагъа къойсун деп тилей (Исаны якъчысы экенни о ягъудилени башчыларындан яшырып тургъан). Пилат да огъар изну бере. О да барып, Исаны сюегин ала. ³⁹ Алда Исаны янына бир керен гече гелген Никодим де геле ва эки тюрюл от къошулуп этилген арив ийисли элли литрге ювукъ май гелтире. ⁴⁰ Олар Исаны сюегин алалар ва ягъудилер гёмеген адат булан арив ийисли май себилген кетен гебинге чырмайлар. ⁴¹ Иса хачгъа илинген ерде бир бав ва шо бавда ичине гъеч гиши салынмагъан бир янгы къабур болгъан. ⁴² Шо жумагюн, сонгюгюнге гъазирлик гёреген гюн болгъаны, къабур да ювукъда болгъаны саялы, Исаны шонда салалар.

Исаны тириливю

20 ¹ Къаттыгюн эртенюкъ тез вакъти Маждаллы Мариям, къабурну янына гелип, ону алдындагъы ташны йылышдырылгъанын гёре. ² Петерни ва Иса кёп сюеген башгъа бир якъчысыны янына чабып барып, О:

— Раббиз Исаны къабурдан чыгъарып алып гетгенлер, Ону къайда салгъанын да билмейбиз, — дей.

³ Петер ва Исаны биревю якъчысы, чыгъып, къабургъа багъып чабалар. ⁴ Олар экевю де бирче чабалар, амма биревю якъчысы, Петерден эсе чалт чабып, къабургъа башлап етише. ⁵ Энкейип къарап, о ондагъы кетен гебинни гёре, амма къабурну ичине буса гирмей. ⁶ Ону арты булан

Петер де геле. Къабургъа гирип, ерде кетен гебинни ва ⁷алда Исаны башына чырмалгъан явлукъну гёре. Явлукъ гебин булан тюгюл, чыр-малып айры бир ерге салынып тура. ⁸Къабурну устюне биринчилей гелип етишген о биревю якъчысы да, шо заман ичине гирип къарай. О да гёрюп, мюкюр бола. ⁹Иса оylumден тирилме герекли болгъаны гъакъында язылгъан Сыйлы Язывланы олар шо заманда да англап бит-мей. ¹⁰Исаны якъчылары уйлереине къайталар.

Иса Маждаллы Мариямгъа гёрюне

¹¹Маждаллы Мариям буса къабурну устюнде токътап йылай. Йылайгъанда, къабургъа багъып энкейип къарай ¹²ва онда эки малайикни гёре. Олар акъ гийимлер гийген болгъан. Бири Исаны сюеги салын-гъан ерни башлыгъында, биревюсю аякълыгъында олтуруп тура болгъан.

¹³Олар Мариямгъа:

– Гъей къатын! Неге йылайсан? – деп сорай.

– Раббимни алып гетгенлер, Ону къайда элтип салгъанны билмей-мен, – дей о.

¹⁴Шону да айтып, артгъа багъып бурулгъанда, о эретуруп токътагъан Исаны гёре. Амма О Иса экенин танымай. ¹⁵Иса огъар:

– Гъей къатын! Сен неге йылайсан? Кимни излейсен? – деп сорай.

О да Исаны бир бавчу деп гъисап этип, Огъар:

– Бийим! Эгер Исаны сен алып чыгъаргъан бусанг, магъа айт Ону къайда элтгенингни, мен Ону алып гетермен, – дей.

¹⁶– Мариям! – дей Иса огъар.

Мариям да Огъар багъып ягъудиче:

– Раббуни! – дей. (Бу да «Устаз» демекдир.)

¹⁷Иса огъар булай дей:

– Магъа тийме, неге тюгюл Мен гъали де Атамны янына чыкъма-гъанман. Мени къардашларымны янына барып, олагъа айт: Мен Атам-ны ва сизин Атагъызны, Аллагъымны ва сизин Аллагъыгъызны янына чыгъаман.

¹⁸Маждаллы Мариям барып Исаны якъчыларына:

– Мен Раббиз Исаны гёрдюм! – деп, озыюне сёйлегенлерин билдире.

Иса якъчыларына гёрюне

¹⁹Шо къаттыгюн ашам, Озыюню якъчылары жыйылагъан уйню эшиклери ягъудилени башчыларын-дан къоркъуп бегитилген заманда, Иса гелип, орталыкъда да токътап, олагъа:

– Уьюгюзге яхшылыкъ! – дей.

²⁰Шону да айтып, Иса олагъа къолларын ва къабургъасын гёрсете. Раббисин гёрюп, якъчылары сюенелер. ²¹Иса да къайтып олагъа:

– Уьюгюзге яхшылыкъ! Атам Мени йибергенде йимик, Мен де си-зин йиберемен, – дей.

²²Шону да айтып, О олагъа багъып уфюре ва булай дей:

– Аллагъны Ругъун къабул этигиз! ²³Кимни гюнагъларын гечсегиз, гечилежек, кимникин гечмесегиз, гечилмежек.

Иса Томагъа гёрюне

²⁴Исаны он эки де якъчысыны бириси, озыюне Эгиз деп айтылагъан Тома О гелген заман онда болмагъан. ²⁵Башгъа якъчылары огъар:

– Биз Раббизни гёрдюк, – дейлер.

– Эгер Ону къолларында мыхлардан къалгъан яраланы гёрмесем, мых яралагъа бармакъларым булан тийип къарамасам, Ону къабургъасына къолларымны къаплап къарамасам, инанмасам, – дей Тома олагъа.

²⁶Сегиз гонден сонг Исаны якъчылары дагъы да уйде бирче бола-лар. Бу гезик Тома да олар булан бола. Эшиклер бегилген. Иса гелип, орталыкъда эретуруп:

– Уьюгюзге яхшылыкъ! – дей.

²⁷Сонг Томагъа булай дей:

– Бармагъынгны мунда узат! Мени къолларыма къара. Къолунгну бери бер, къабургъама тийип де къара! Шекли болма, иман сал!

²⁸– Мени Раббим, мени Аллагъым! – деп жавап бере Тома Огъар.

²⁹– Мени гёргенинг саялы иман салдынгмы? Мени гёрмейли иман салагъанлар насиплилердир! – дей Иса огъар.

³⁰Якъчыларыны алдында Иса дагъы да кёп аламатлар гёрсете. Оланы гъакъында бу китапта язылмагъан. ³¹Булар буса Иса Аллагъны Уланы ва Месигъ экенине сиз инансын учун, Огъар иман салып, даимлик яшав алсын учун язылгъан.

Галилея кёлню ягъасында

21 ¹Мундан сонг Иса Галилея кёлню ягъасында якъчыларына бир-дагъы керен гёрюне. Шо булай бола: ²Петер деп де айтылагъан Симон, озыюне Эгиз деп айтылагъан Тома, Галилеяны Кана деген юр-тундан гелген Натанайыл, Зеведейни уланлары, Исаны якъчыларын-дан дагъы да экевю де бир ерде болалар. ³Петер олагъа:

– Мен балыкъ тутма бараман, – дей.

– Биз де сени булан гелебиз, – дейлер огъар къалгъанлары.

Чыгып олар къайыкъгъа минелер. Шо гече олар бир зат да тутмай-лар. ⁴Эртен болгъанда буса, Иса кёлню ягъасында токътай. Тек якъ-чылары Ону Иса экенин танымайлар. ⁵Иса олагъа:

– Ювукъларым! Гъеч зат тутдугъузму? – деп сорай.

– Тутмадыкъ, – деп жавап берелер олар.

⁶ – Торугъузну къайыкъны онг ягына атыгъыз, тутарсыз, – дей Иса олагъа.

Олар шолай этелер. Тутгъан балыкъны кѣплюгюнден олар торну тартып чыгъарып алып болмайлар. ⁷Шо вакъти Исаны кѣп сюеген якъчысы Петерге:

– О чу Раббиз! – дей.

Петер О Рабби Иса экенин эшитгенде, белине уьст опуракъларын да чырмап (о чечинген болгъан), кѣлге атыла. ⁸Башгъа якъчылары, балыкъдан толгъан торну да тартып, къайыкъ булан юзюп, кѣлню ягъасына чыгъалар. Неге тюгюл де, олар ягъадан онча йыракъда тюгюл, юз метр чакъы мезгилде болгъан.

⁹Къуругъа чыкыгъан заманда, олар онда янагъан отну, уьстюнде салынгъан балыкъны ва къырыинда экмекни гѣрелер. ¹⁰Иса олагъа:

– Гъали сиз тутгъан балыкълардан бир нечени дагъы да гелтиригиз, – дей.

¹¹Гетип, Петер, уллу балыкълардан толгъан торну тартып, къуругъа чыгъара. Онда юз элли уьч балыкъ болгъан. Шолай кѣп балыкъ бар буса да, тор йыртылмай. ¹²Иса олагъа:

– Гелигиз, ашамагъа олтуругъуз, – дей.

Якъчыларындан гъеч бири де Огъар:

– Сен кимсен? – деп сорамагъа болушлукъ этмейлер, неге тюгюл О Рабби экенин олар билелер.

¹³Иса гелип, экмек де, балыкъ да алып, олагъа бере. ¹⁴Облюп тирилгенден сонг, Иса якъчыларына гѣрюнегени бу уьчюнчю керен болгъан.

Иса, Петер ва Югъан

¹⁵Олар ашап битгенде, Иса Петер деп де айтылагъан Симонгъа:

– Югъанны уланы Симон! Сен Мени булардан эсе кѣп сюемисен? – деп сорай.

– Сюемен, Раббим! Сен билесен чи мен Сени сюегенни, – дей о.

– Мени къозуларымны сакъла, – дей Иса огъар. ¹⁶Экинчи керен дагъы да огъар: – Гъей Югъанны уланы Симон! Сен Мени сюемисен? – деп сорай.

Петер Огъар:

– Сюемен, Раббим! Сен билесен чи мен Сени сюегенни, – деп жавап бере.

– Сен Мени къойларымны гъайын эт, – дей Иса огъар. ¹⁷Уьчюнчю керен де Иса огъар: – Гъей Югъанны уланы Симон! Сен Мени сюемисен? – деп сорай.

«Мени сюемисен?» – деп озюне уьчюнчю керен сорайгъанына бир аз пашман болуп:

– Я Раббим! Сен бары да затны билесен чи. Мен Сени сюегенни билесен, – дей Петер.

Иса огъар булай дей:

– Мени къойларымны сакъла. ¹⁸Гертисин сѣйлеймен сагъа: сен жагыл заманында, озюнг гийинип, суйген еринге гетип боласан, къарт болгъанда буса, къолларынгны гѣтерерсен, сени башгъа бирев гийиндирер, сени барма суймейген еринге элтер.

¹⁹Шону О Петер нечик облюм булан Аллагъны макътавлу этежегин англасын учун айта. Шону айтгъан сонг, огъар:

– Мени артыма тюш! – дей.

²⁰Петер де, бурлугъуп къарап, озлени арты булан Исаны кѣп сюеген якъчысы гелегенни гѣре. Ахшамгъы ашны вакътисинде Исагъа ювукълашып, о: «Я Рабби, Сагъа хыянатлыкъ этежек ким болур?» – деп сорагъан якъчысы болгъан. ²¹Ону гѣрюп, Петер Исагъа:

– Я Рабби! Огъар не болур? – деп сорай.

²²– Эгер Мен гелгинче, о сав къалгъанны сюе бусам, о сагъа не аварадыр? Сен Мени артыма тюш! – дей Иса огъар.

²³Шолайлыкъда, Исаны якъчыларыны арасында Ону бу якъчысы оьлмежек деп хабар яйыла. Тек Иса огъар: «Оьлмежек», – деп айтмады, янгыз: «Эгер Мен гелгинче, о сав къалгъанны сюе бусам, о сагъа не аварадыр?» – деп айтды.

²⁴Шо якъчысы бу затланы гъакъында шагъатлыкъ этген ва барын да язгъан. Ону шагъатлыгъы гъакъ экенин биз барыбыз да билебиз.

²⁵Иса дагъы да кѣп ишлер этген. Эгер оланы барысын да тындырыкълы язса, ону гъакъында язылгъан китапланы салмагъа савлай дюньяда да ер болмас эди.